

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 25, 1988

Nr. 208

„LKB Kronika“, Nr. 76

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš parapijų

Prienai. Algį Gudaitį jau ketveri metai KGB nepraleidžia į Kauno Kunigų seminariją. 1984 m. jis kartu su broliu Aldonu padavė pareiškimą, bet KGB išbraukė abu. 1985 m., jiems stojant antrą kartą, broliu Aldoną Gudaitį priėmė, o Algį Gudaitį vėl nepriėmė. Algis ir Aldonas Gudaičiai - dvyniai. Pagal įstatymus dvyniai neskiunami nei mokykloje, nei armijoje. Gudaičiai kartu mokėsi, kartu tarnavo Armijoje, stojant į Kunigų seminariją, KGB juos išskyrė. Ir šiais, 1987 m. Algis Gudaitis mėgino stoti į Kauno Kunigų seminariją, bet vėl tas pats atsakymas: „Šiais metais jūsų prašymo patenkinti negalima. Mėginkite kreiptis sekančiais metais“.

Algio Gugačio atvejis nėra vienintelis, nors pastaruoju metu bedieviška spauda bei televizija nuolat garsina, jog trūkdytų stojantiems į Kauno Kunigų Seminariją nedarą. Televizijos laidos „Argumentai“ vedėjas drąsiai pareiškė, jog: „Šiais metais į Kauno Kunigų seminariją buvo priimti visi norintys ten mokytis jaunuoliai“.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— „Tiesa“ rašo, kad Komunistų partija Lietuvoje buvo suorganizuota 1918 m. spalio 1-3 dienomis. Tada Vokietijos kariuomenės užimame Vilniuje susirinko 34 žmonės ir įsteigė partiją.

— New Yorke gyvenančiam Almui Šalčiui už nuosūdį bendradarbiavimą su Lietuvos komunistų žurnalais buvo jam Vilniuje įteiktas Lietuvos TSR žurnalistų sąjungos diplom.

— Kalbos šventė, pirmoji Lietuvoje, buvo surengta Šiauliuose. Saulės laikrodžio aikštėn susirinko tūkstančiai žmonių. Šventė buvo įspūdinga.

— Klaipėdos gyventojai savo spaudoje kelia klausimą, kur stovėjo pirmoji Klaipėdos pilis. Istoriniai šaltiniai liudija, jog 1252 m. pajūrin atkeliavę kalavijūčiai pastatė medinę pilį Danės žiotyse. Rašoma, kad išliko istorinė pilies teritorija, kurioje iki šiol tebėra krūmais apžėlę pylimai ir požemių galerijos. Raginama atkreipti valdžios dėmesį, kaip kad Vilniuje, Kaune ir Talyne yra atkurti išties piliviečių kompleksai.

— Diuseldorfo dvidešimt penki dailininkai Vilniaus Dailės parodų rūmuose ekspozuoja 89 paveikslus ir 24 meninės plastikos darbus. Paroda atidaro Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirmininkas R. Petrauskas.

— Lietuvos TSR žurnalistų sąjunga įteikė garbės diplomą spaudos bendradarbei žurnalistei Salomėjai Narkelūnaiti iš New Yorko. Tame diplome pažymėta jos ilgmetė veikla, tie-

kryžius. Vietos gyventojas Vincas Urnikis nutarė aplūžusi kryžių pakeisti nauju. Naują kryžių, prieš 40 metų padirbtą savo tėvo Stenbroso, jam davė to paties „Džiugo“ tarybinio ūkio gyventojas Sabutienė.

1987 m. spalio 29 d. Vincas Urnikis ir Albinas Austys kryžių pakeitė. Po trijų dienų V. Urnikis buvo iškvieštas į Gadunavos apylinkės raštinę, kur jam buvo įsakyta naujai pastatyti kryžių nugriauti. IV. Urnikio aiškinimą, kad jis tik senąjį kryžių, kuris toje vietoje išstovėjo daugiau nei 50 metų ir nei vokiečiams, nei rusams netrukdytų, pakeitė nauju, niekas nekreipė dėmesio. V. Urnikis nugriauti kryžių atsisakė.

Lapkričio 11 d. į apylinkę atvyko rajono architektas ir pareikalavo, kad V. Urnikis pasirašytų po aktu dėl savivališko kryžiaus pastatymo. Lapkričio 30 d. V. Urnikis, A. Austys ir Sabutienė buvo iškviešti į Telšių rajono administracinę komisiją, kur pagal BK 153 str. nubausti: V. Urnikis ir A. Austys 50 rub. pinigine baida, o Sabutienė už tai, kam leido savo pastatuose esanti kryžių minėtiems asmenims pastatyti, pareikštas papeikimas.

Gruodžio 24 d. naktį kryžių buvo nugriautas.

siant tiltus tarp lietuvių išeivijos Amerikoje ir Lietuvoje.

— Lietuvoje minima kompozitoriaus, pedagogo, profesoriaus Jono Švedo 80-sios gimimo metinės. Visas J. Švedo gyvenimas surištas su Valstybinių dainų ir šokių liaudies ansambliu, vėliau pavadintu „Lietuvos“ ansambliu. Šia proga Lietuvos spaudoje primenama, jog į pirmąją to ansamblio repeticiją susirinko visi dalyviai ir vadovai: meno vadovas J. Švedas, šokėjų vadovė M. Baronaitė, dabar gyvenanti Australijoje, birbynininkų — Balys Pakštas, dabar gyvenęs Chicagoje, ir kanklininkų — J. Strimaitis. 1945 m. buvo įsteigta liaudies instrumentų katedra ir jai vadovavo J. Švedas, kurio įnašas į lietuvių muzikinę kultūrą yra milžiniškas.

— Šilalėje praėjusio penkmečio metais buvo atidaryta nauja ligoninė, vidurinė mokykla, o šiemet pradės veikti trečiasis vaikų darželis-lopšelis. Pradėti statyti kultūros namai, statomi nauji šeimoms gyventi namai.

— Lietuvos mokslininkų knygos plačiai naudojamos užsienyje. Pagal praėjusiais metais pasirašytą Maskvoje sutartį su JAV knygų leidykla New Yorke, anglų kalba jau Lietuvą pasiekė išleistas mokslo darbas „Vibrotechnika“. Dabar yra leidžiama „Lietuvos matematikos rinkinys“ ir „Šiluminė fizika“. Šiuo metu užsienio leidyklos įsigijo teises išleisti beveik 150 lietuvių mokslininkų monografijų, straipsnių rinkinių ir mokslinių straipsnių.

— Lietuvoje neseniai įsikūrė Lietuvos etinės kultūros draugija „Ethos“, kurios prezidentu yra Lietuvos Mokslo Akademijos filosofijos sociologijos ir teisės instituto etikos skyriaus vadovas Vincentas Žemaitis.

Lietuviai su žvakėmis šeštadienio vakare prie Vilniaus katedros pritaria Persitvarkymo Sąjūdžio darbams, kad ši šviesa simboliškai pasklistų kiekviename Lietuvos kampelyje ir sujungtų tautą laisvės žygiui.

Chicago dienraščiai už Bushą

Chicago. — Lapkričio 8 d. amerikiečiai išrinko naują prezidentą. Abu Chicago didieji dienraščiai — Chicago Tribune ir Chicago Sun-Times sekmadienį būti prezidentu negu jo oponentas Michael Dukakis.

Bushas nuo pat respublikonų konvencijos pasirodė kaip stiprus ir savimi patikintis vadovas prateisti ekonominę politiką, kuri per 8 metus atstatė krašto ekonomiką, ir kaip užsienio reikalų ekspertas, galintis suprasti naujas pasaulio sąlygas, kuriose tenka grumtis pasaulio galybėms.

Bushas esąs labiausiai patyręs kandidatas, kuris bet kada ejo į prezidentus. Jis yra buvęs kongresmenas, Jungtinių Tautų ambasadorius, pirmasis oficialus pasiuntinys Kinijoje, CIA direktorius, o paskutinius 8 metus antrasis šio krašto pareigūnas aukščiausioje tarnyboje. Jis geriausiai pasiruošęs valdyti santykius su Sovietų Sąjunga, rašo dienraščiai.

Nėra pasitikėjimo

Sun-Times sako nenorįs nuvertinti Dukakio ir jo komiteto, bet užsienio reikalų politikoje jis neturi patyrimo. Jo kampanijos vedimas neduoda teigiamų rezultatų. Jo pažiūros neaiškios. Jis bando patenkinti Strateginės apsigynimo programos šalininkus, kartu neperasdamas tų, kurie yra prieš šią programą. Jis diskutuoja gynybos programą mėgėjiškai, palaikydamas kai kurias tos sistemos kategorijas, bet kartu išeidamas prieš tą pačią sistemą, kurioje ta pati gynyba privalo būti. Jame nėra pasitikėjimo vadovavimui prieš totalitarines valdžias. Laikraštis taip pat atmeta jo naujas programmas, kurios, kaip jis sako,

— Kauno „Jiesos“ dailiosios keramikos gamykla rugsėjo mėnesį pardavimui į Ameriką atsiuntė 60 tūkstančių porceliano lėkščių ir kitų gaminių.

žmonėms nieko nekainuos. Jis nori įstatymu priversti prekybininkus finansuoti programas, bet neturi joms pinigų iš vyriausybės fondų. Tai yra tik paprastas vedimas prie naujų mokesčių toms programoms įgyvendinti.

Biudžeto reikalai gerėja

Dukakio strategija nepajėgia paneigti paskutinių 8 metų pasisėkimo administracijos politikoje užsienio ir vidaus krašto reikaluose. Nuolatos kartoja biudžeto deficitą. Bet pamiršta pasakyti, kad Kongresas stabdo jo subalansavimą. Biudžeto reikalai nėra taip labai blogi: deficitas yra tik piniginių vienetų kurse, kuris didėja kiekvienais metais, kai išlaidos taip pat didėja. Bet pagal viso krašto turtingumo procentą, mūsų viešieji nuostoliai yra perpus mažesni, negu kad buvo per paskutinius 40 metų. Ne vienas kandidatas neturi formulės kaip sumažinti 155 milijonų deficitą, bet ta strategija, kurią siūlo Bushas ir kuriai anksčiau vadovavo James Baker III, padarė didelę pažangą per dvejus metus, kai biudžeto deficitas buvo sumažintas 80 milijonų.

Tačiau reikia nepamiršti, kad demokratai praktiškai pradėjo deficitą, leisdami pinigų beveik per 50 metų, ir todėl jie visuomenėje prarado pasitikėjimą.

Nebus naujų mokesčių

Tribune dar pridėjo, jog Bushas nori dar daugiau perleisti žmonėms iniciatyvą ir sumažinti federalinės valdžios kontrolę, kai tuo pačiu Dukakis nori, kad federalinė vyriausybė kontroliuotų žmonių gyvenimo būdą. Ir svarbiausia, Bushas nedidins mokesčių kaip ir prez. Reaganas. Bushui negalima prikišti jokio skandalo jo ilgų metų valstybės reikalų tvarkyme. Jo dabartinė iniciatyva rinkiminės kompanijos metu, kai Dukakis nespeja gintis ir atsakyti, parodo, kad jis tinkamiausias žmogus Baltuosiuose rūmuose. Reikia manyti, kad ir jo kabineto narių parinkimas bus amerikiečiams labiau priimtinas, negu jo oponento, rašo Tribune.

Baigėsi Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kongresas

Vilniaus katedra gražinta

Lietuvos kardinolas koncelebravo šv. Mišias

Vilnius. — Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio steigiamasis kongresas baigėsi sekmadienį, reikalaujamas daugiau nepriklausomumo iš Maskvos, tačiau ne visiškai nutraukdamas su ja ryšius, praneša Associated Press agentūra.

Sekmadienį nesuskaitoma minia žmonių, kaip praneša Reuterio žinių agentūra, dalyvavo Mišiose, kurias koncelebravo Lietuvos kardinolas V. Sladkevičius su 50 kunigų aikštėje prie Vilniaus 14-jo šimtmečio katedros, kurią vyriausybė sugrąžino Romos Katalikų Bažnyčiai praėjusi šeštadienį, kuri prieš 38 metus buvo komunistų atimta ir paversta koncertų patalpa. Šios pirmosios Mišių buvo transliuojamos per televiziją.

Tesklinda šviesa...

Šeštadienį Vilniaus gatvės ir aikštės užtvindė pusė milijono lietuvių, dainuodami patriotines liaudies dainas ir savo demonstracijomis palaikydami naują Lietuvos Persitvarkymo sąjūdį. Tuo pačiu metu sporto arenoje vyko Persitvarkymo sąjūdžio delegatų pirmasis kongresas. Gavėse žmonės rankose laikė uždegtas žvakes, kai visi susirinko į aikštę pareikšti, kad ta šviesa būtų parvežta į visos Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus. Dešimtmečiais lietuvių laukė tokios progos pareikšti savo nusistatymus.

Dvieji dienų Lietuvos tautinė šventė parvežė ir į politinę konvenciją, rašo Tribune korespondentas V. Schodolskis. Bet Sąjūdis vengia save vadinti politiniu sąjūdžiu ar politine partija, nenorėdamas suirti ir konfliktą su Komunistų partija. Sąjūdis tvirtai pasisako už Gorbaciovo perestroiką ir glasnost, bet nevengia ir aiškias tautiškumo, primindamas savo nepriklausomybę, kurią turėjo iki 1940-ųjų metų. Kai kurie delegatai savo kalbose reikalavo atskyrimo nuo So-

vietai Sąjungos, tačiau daugelis kalbėjusiųjų buvo labiau moderuoti. Persitvarkymo kongresas pasiuntė Gorbacioviui pranešimą, kad visiškai pritaria jo reformoms.

Priimtos rezolucijos

Sąjūdis priėmė kelias rezolucijas, kaip praneša visa eilė žinių agentūrų. Priimta platforma, jei taip būtų galima pavadinti, apima visas gyvenimo sritis ir kai kur sofistikuotai nusako principus, kurių bus laikomasi ateityje. Kai kuriais atvejais labai panašų į ryšius, kurie yra Amerikoje tarp federalinės valdžios ir 50 valstijų.

Priimtos rezolucijos reikalauja, kad Lietuva turėtų pilną kontrolę ekonominiuose reikaluose, o politiniuose, kad Maskva rūpintųsi bendra gynyba ir kad būtų bendra užsienio politika. Taip pat reikalauja įsteigti Lietuvos pinigus ir turėti diplomatinę misiją užsienio kraštuose; lietuvių kalba yra oficiali krašto kalba; reikalaujama, kad lietuviai kariuomenės tarnybą atliktų Lietuvoje.

Persitvarkymo Sąjūdžio delegatai vienbalsiai priėmė nutarimą deklaruoti nelegalių 1939 metų Adolf Hitlerio ir Josefo Stalino pasirašytą pakta, kuriuo remiantis buvo Pabaltijai valstybės prieš jų pačių valią įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Ilgą rezoluciją yra pareiškama, kad Stalino eros žudynės ir deportacijos yra genocidas ir nusikaltimas prieš žmoniškumą, o tie, kurie bus rasti kalti, turi būti nubausti.

Atstovas Jungtinėse Tautose

Suvažiavimas taip pat reikalauja, kad Lietuva turėtų savo atstovą Jungtinėse Tautose. Kongresas reikalauja, kad pilnai būtų atstatytos visos religinės teisės katalikams Lietuvoje, kurių esama daugiau negu 2.5 milijonų. Taip pat, kad

Komunistų partijos nariams būtų panaikintos specialios privilegijos — specialūs butai, atskiros krautuvės maistui ir rūbams, atskiri medicinos patarnavimai ir klinikos partiečiams.

Kongreso darbų eiga buvo transliuojama per radiją ir televiziją visą laiką. „Po 50 metų priespaudos, mūsų tauta nori išsilaivinti“, kalbėjo kongrese Jurgis Oksas šeštadienį, kuris yra istorikas. Kitas delegatas — Antanas Terleckas reikalavo tuojau pat visiškai nepriklausomybės. Kai jis pasakė, jog „sovietų vyriausybė privalo išvežti visas savo okupacines karines pajėgas iš Lietuvos“, delegatai staiga atsistojo ir griausmingai plojo.

Brazausko žodis

Sąjūdžio kongrese pasakė kalbą ir naujasis Komunistų partijos vadas Algirdas Brazauskas, pasakydamas, kad jis nori artimai dirbti su Sąjūdžiu ir perdavė Gorbaciovo linkėjimus. Jis pasakė, kad tie klausimai buvo diskutuoti Politbiure. Kalbedamas, jog „Sąjūdžio tikslai yra visų lietuvių interesai“, pastebėjo, kad „mes neturėtume bijoti to fakto, kad Sąjūdis veikia ir pažiūros kai kuriais atvejais yra skirtingos nuo partijos nuomonės“. Brazauskas Sąjūdžio delegatų buvo šiltai priimtas. Baigdamas savo žodį, jis pasakė, kad reikia būti atsargiems ir turėti kantrybės.

Algirdas Brazauskas, naujasis Lietuvos Komunistų partijos vadas, kalbą Persitvarkymo Sąjūdžio kongrese Vilniuje.

Sąjūdis nutarė busimuosiuose rinkimuose nominuoti savo atstovus į vyriausybės ir partijos vadovaujamas postus. Pasaulio spauda pažymi, jog nėra aišku, kaip visa tai bus priimta Komunistų partijos viršūnėse Lietuvoje ir Maskvoje, bet atrodo, kad Gorbaciovas yra davęs savo pritarimą. Prieš užimdamas Lietuvos Komunistų partijos vado vietą, Algirdas Brazauskas turėjo pasitarimą su Gorbaciovu.

KALENDORIUS

Spalio 25 d.: Izidorius, Daria, Krizantas ir Dacija, Boleslovas, Undinė, Skalva.
Spalio 26 d.: Evaristas, Sabina, Liubartas, Mingintė, Liaudginas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:56. Temperatūra dieną 40 l., naktį 36 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

TAPKIME SAU DRAUGAIS (42)

Net dešimteriopai normalūs ginasi nuo ligos — tik tada jis nesulaukia tokios naikos.

Dabartinio gyvenimo tiesa

Kai dabar Chicagoje 17-metis futbolo žaidėjas sužalojo kaklo stuburo smegenis ir tapo visam amžiui suparyzuotu nuo pečių iki kojų pirštų, stuburo smegenų chirurgas jam pasakė: „Esi laimingas tokioje nelaimėje, kad išlikai gyvas: jei greita ir reikiama pagalba nebūtų buvusi suteikta, galėjai liautis kvėpavęs...“ Jau uždrausta futbolo lošiant galva, kaip Lietuvoje būdavo žaidžiama, gaudyti sviedinį. Taip atkrito pavojus mirtinai sužeisti smegenis. Tas jaunuolis buvo labai neatsargus, neklausė jį perspėjusių liautis pavojingai žaisti. Jis pats sau būvo priešas.

Išmokimas gyventi glūdi mūsų viduje

Dauguma žmonių gimsta nežinodami kaip gyventi ir per daug mūsiškių niekada tokio gėrio nepasivaina. Nieko čia tame reikale nėra mechaniško, bet yra daugelis išmoktinų, nusiteiktinų dalykų. Štai ketveriopai dalykai į kuriuos kiekvienam reikia kreipti savo dėmesį.

Pirmas dalykas išmokimas gyventi yra supratimas, kad žiūrime ne ten, kur reikia. Išmokimo kaip gyventi šaltinis yra mūsų patį viduje, o ne išorėje.

Antras šiame reikale dalykas yra pilnai išnaudoti savyje turimą jėgą. Mes gyvename gerokai žemiau savo pajėgumo. Ir taip gyvenime ir toliau, jei lauksime, kad kas nors kitas mums duotų raktą į susveikimą.

Trečias kalbamų reikalų dalykas yra supratimas, kad su sveikimo jėga glūdi mumyse pačiuose. Mes jau iš prigimties turime raktą į sveikatos buveinę, tik mes laukiame, kad kas kitas mums duotų raktą į susveikimą. Tai yra pilnai išnaudoti savyje turimą jėgą. Mes gyvename gerokai žemiau savo pajėgumo. Ir taip gyvenime ir toliau, jei lauksime, kad kas nors kitas mums duotų raktą į susveikimą.

Ketvirtas išmokimas gyvenimo dalykas yra nusiteikimas —

prileidimas, kad mes turime pasirinkimą palinkti vienon ar kiton pusėn: mes patys esame atsakingi už sulaukimą laimingų dienų, sveiko stovio.

O kada mes visi lietuviai kelisimės iš letargo, apsilaidimo ir pradėsime greitai ir reikiamai rūpintis savo širdžių arterijomis? Reikalas liečia mūsų laimingesnį gyvenimą ar greitesnę mirtį. Todėl nėra ko čia laukti, atidėliot ir toliau snausti, visokeriopai atsiliekančių nuo mums būtinų veiklos.

Vienam į Chicago burmistrus kandidatuojančiam politikui pritariantįjį lietuviai, susibūrę į „The Lithuanian American Voters League“, teisingai pareiškė, kad šis miestas sustingęs, jo garbingumas dingio ir jis neteko kvalifikuotos vadovybės... Tamsta esi mūsų viltis...

Tą patį galima pasakyti ir širdies nuo sklerozės apsaugos srityje: čia mes esame sustingę, nesirūpiname, nejudrūs, dėl to, kad patalikuojame gomuriui, mes kviečiamės sklerozę, tą aštriausią dalgį turinčią širdies giltnę, kad ji kuo greičiausiai mus nušautų. Mes nenorime su ja kovoti, jai kelią pastoti, jai vartus užkelti. Už tai per anksti krentame po jos dalgį. Gana, o gana mums tokio kritimo, tokio lepiškumo. Prisiartinio laikas, maironiškos paskatos paveiktas, keltis iš mediciniško apsnūdimo ir griebtis už darbo savo širdis apsaugant nuo perankstyvos mirties.

Tokiame darbymeityje svarbiausia yra dešimteriopa veikla. Štai dešimt pakopų sveikatos:

1. Ne saldus, ne sūrus ir ne riebus maistas. Valgyk šviežią, ne perdirbtą ir namie gamintą maistą. Krautuvėse supakuotas ir gatavai parngtas maistas dažniausiai yra per saldus, per riebus ir per sūrus. Dėl to jis neįveda į gerą mitybą ir didina susirgimo pavojų. Toks jis ypač kenkia širdies arterijoms, greitina jų priskretimą.

2. Krakmolinė, gausi vaisiais ir daržovėmis mityba. Tegul mūsų maiste vyrauja krakmolos, vaisiai ir daržovės. Amerikiečiui patariama tik sumažinti cholesterolį, o lietuvis tegul visai neličia riebaus patiekalo maisto (dešrų, mėsų), o taip pat ir riebių ar saldžių užkandžių bei „ant trečio“ patiekalų, kol jo kraujo riebumas

3. Išmintingas vaistų naudojimas. Neimk jokių be recepto gaunamų vaistų ar seniau turėtų negerovei su receptu gautų vaistų, kurie nėra dabar turimi negerovei gydytojo prirašyti. Nesaugok ilgiam laikui nesuvaldytų vaistų, jei gydytojas taip nepatara.

4. Nenaudojimas nepakeliamų vaistų. Nustok toliau imti nepakeliamus, neįprastą reakciją sukeliančius vaistus, tiek be recepto, tiek su juo pirkus. Apie tokį nepakentimą pranešk savo gydytojui. Pensininkai yra labiau linkę susilaukti apsinuodijimo vaistais. Jis gali pasireikšti proto ir jausmų pakitimais net nuo normalaus kiekio vaistų, kuris jauniems nesukelia nemalonių reiškinių.

5. Gautų kūne pakitimų greitas parodymas gydytojui. Kuo greičiau pasirodys gydytojui, kai turima chroniška negalė pablogėja, ar nauji reiškiniai pasirodo. Nedelsdamas pasitark su gydytoju apie kokią gužą, odos pakitimą, nevirkštinimą, nuola-

Štai vienas tų gerai pagyvenusių jaunuolių: miškininkas Jonas Kriščiūnas paliktoje tėvynėje savais pirštais sodus namus-laukus pavyzdinčiausiai užlaikęs ir čia didelio darbuoto neperaradęs, geras namų išigijęs ir pasinikiškų maistų (Alvudo dieta) iki 147 mg% cholesterolio savo kraują suliesinęs, neatsidžiaugia gera sveikata ir kitiems linki eiti tokiu keliu.

Notr. — sūnaus med. dr.

cholesterolio nukris iki 130 mg% ribos.

3. Lietuviškas kasdieninis darbuotumas. Dvejuopu judesiu slink į sveikatą: reguliariai kasdien mąkstinkis ir pagausink judumą, atliekant kasdieninę ruošą. Tas plepėjimas užsisėdint, tas „vaisinimasis“ kavute su pyragaičiais tegul lieka sava sveikata nesirūpinančioms „poniutėms“.

4. Saugus dangstymasis nuo įtampos. Atsirkauk sau tinkamą priemonę įtampos sutvarkymui. Šliekis prie kaimynų. Išrašyk į skautus, ateitininkus, šaulius, Anglijos lietuvių klubą, Lietuvos duktis ir pan. Artėk prie savo šeimos nario, prie gero, išmintingo pažįstamo, su kuriuo lageryje bendravai, prie Rožančiaus brolijos brolio ar sesers ar prie profesionalo: dvasiško, mediko. Neatsisakyk nuo choristų, šokėjų, vaidintojų ar darbininkų parengimuose, jei esi vienišas, aleistas, apsunckintas, pamišęs juoką ar nusiminęs, negalįs savo veido šypsinti papuošti.

5. Nė nepažvelgimas į dirbtinai nuotaiką keičiančias priemones. Nenaudok nuotaiką keičiančių medžiagų. Amerikiečiams patariama nepervartoti alkoholio: pasitenkinti tik vienu stikleliu, išgerti tik du stiklus kofeino turinčio skysčio per dieną. Savo sveikatą gerinantieji lietuviai tokių dalykų visai nesileidžia prie savo lūpų.

Lietuviams jau senokai, o amerikiečiams tik dabar patariama tabako visai vengti — įvairiose jo formose — cigaretė, pypkė, cigaras, žižniavojimas, kramtymas. O nuo tų pamėgtų miegui kapsulių (Dalmone) bei nervams raminti vaistų (Valium) net už kalnų bėkime, jei mums jų nepataria gydytojai.

6. Išmintingas vaistų naudojimas. Neimk jokių be recepto gaunamų vaistų ar seniau turėtų negerovei su receptu gautų vaistų, kurie nėra dabar turimi negerovei gydytojo prirašyti. Nesaugok ilgiam laikui nesuvaldytų vaistų, jei gydytojas taip nepatara.

7. Nenaudojimas nepakeliamų vaistų. Nustok toliau imti nepakeliamus, neįprastą reakciją sukeliančius vaistus, tiek be recepto, tiek su juo pirkus. Apie tokį nepakentimą pranešk savo gydytojui. Pensininkai yra labiau linkę susilaukti apsinuodijimo vaistais. Jis gali pasireikšti proto ir jausmų pakitimais net nuo normalaus kiekio vaistų, kuris jauniems nesukelia nemalonių reiškinių.

8. Gautų kūne pakitimų greitas parodymas gydytojui. Kuo greičiau pasirodys gydytojui, kai turima chroniška negalė pablogėja, ar nauji reiškiniai pasirodo. Nedelsdamas pasitark su gydytoju apie kokią gužą, odos pakitimą, nevirkštinimą, nuola-

NETEKUS KUN. ALFONSO GRAUSLIO

JUOZAS PRUNSKIS

Išvykęs į Kanadą rugsėjo 14 d. ligoninėje mirė nuosirdus, šviesus rašto žmogus kun. Alfonsas Grauslys. Jis sulaukęs 86 m. amžiaus jautėsi pajėgus, pasakojosi apie savo planus kas mėnesį duoti po religinį straipsnį „Laiskai lietuviams“, važiuoti su mintimi Toronto sakytį savaitgaliais po kelis pamokslus, o sukrito širdies smūgio pakirstas.

Kilimu žemaitis iš Telšių. Gimęs 1902 m. balandžio 16 d. Telšiuose. Ten pat mokėsi Saulės gimnazijoje, paskiau studijavo Kauno seminarijoje, kurią baigęs buvo įšventintas 1925 m., taigi kunigu išbuvęs 63 metus.

Jau įšventintas kunigu, dar gilino studijas Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos fakultete, imdamas bažnytinės teisės kursą. Jis buvo intelektualas. Vyskupas tą matė ir neskyrė jį į paraprijos darbą, o

tinį kosulį, didelį troškulį, bei gausų ar dažną šlapinimąsi. Taip pat nenusiramink su gydytoju nepasitaręs dėl buvusio ir prapulusio kraujo šlapime, išmatose ar skrepliuose.

9. Reguliarus akių, ausų, dantų tikrinimas. Eik pas gydytoją reguliariai pasitikrinti regėjimą, klausą ir dantis. Daugelio pensininkų regėjimo negerumą galima išvengti ar juos pagydyti pirm negu neatsitaisomas regėjimo praradimas atsiranda. Klausą gali būti pagerinta su geros kokybės klausikliais. Dantų gedimas ir protezo reikalingumas gali būti atitolintas reguliariai — du kartus per metus — apsilankant pas dantų gydytoją ir jo patarimus pildant.

Kasdieninis dantų valymas po kiekvieno valgio su tarpdančių išvalymu su „siūlu“ (flossing) yra būtinybė, norint turėti sveikus dantis. Dabar toji būtinybė paprasčiau atliekama naudojant bateriją varomą dantų ir jų smegenų „šepetuką“ (Interplak). Nesigailėjime išleisti per 60 dol. tokiu instrumentu: jis atstoja visas kitas dantų ir dantų valymo priemones, saugojimą nuo nusėdų — akmenų susidarymo. Jis gaunamas vaistinėse.

Toks valymas ir saldumynų vengimas yra gera apsauga nuo perankstyvo dirbtinių dantų atsiradimo pensininko burnoje. Tokie dantys joje dažnai blogai laikosi. Tada jų savininkas ima vengti valgyti jam būtiną mišraus maisto. Aišku, tada nukentia jau ir taip nekokia pensininko sveikata.

10. Ligos išvengimas — jos nesulaukimas yra geriausias jos gydymas. Kiniečiai tvirtina, kad tas yra geras gydytojas, kuris gydo ligą. Geresnis gydytojas, pagal juos, yra tas, kuris pasitinka ligą, ir geriausias yra tas, kuris užbėga ligai už akių.

Todėl visi lietuviai švieskimes medicinos pagrinduose ir tvarkymės savus nusiteikimus (asmenybes), kad pajėgtume mediciniškai apvėtią savame gyvenime vykdyti, nesveikų įpročių atsisakyti, vien tik sveikai savo gyvenime pradėjus elgtis.

Išvada. Norint jaunu visą gyvenimą išlikti, norint ilgiausiai išgyvenus jaunu mirti, reikia visas kūno dalis pakankamai sveiku maistu maitinti ir tokiu gerimu aprūpinti: jų dūmuose nerūkyti ir alkoholyje nemirkyti. Tik tada jaunatviškumas žmoguje ilgiausiai išsilaiko. To visi trokštame, todėl turime visi dirbti tokios gerovės pasiekimui. Pasiskaityti. Modern Maturity, October-November 1988.

pavėdė kapelionauti įvairiose Kauno gimnazijose. Labai mėgo knygą, daug skaitė, turėjo sukaupęs daug medžiagos. Jo pamokslai buvo turiningi ir jo žodžiai iš sakyklos domėjosi Kauno visuomenė, rasdama jį įgulos bažnyčioje.

Dažnai jis užsukdavo į kunigų seminariją. Klierikams pasakodavo apie konvertitų išgyvenimus ir ta tema ne vieną sudomino. Jau tada skūsdavosi nemiga — tegalėdavęs miegoti po porą, trejetą valandų, bet vėliau tas pasitaisė.

Vokiečių okupacijos metu buvo Kauno arkivyskupijos pamokslininkas. Bolševikų okupacija jį nubloškė į Romą, iš ten emigravo į Argentina, kur gyveno jo sesuo su vyru. Buenos Aires mieste buvo jis arti marijonų. Jis pasakojosi, kad kažkas vyskupui pranešė, jog jis vaikšto be sutanos, kas tada ten nesiderino su dvasiškių tradicijomis. Jį pasikvietė vyskupas ir ėmė kalbėti, kad čia tokie papročiai, kita tvarka, reikia nešioti sutaną. Kun. Grauslys vyskupui taip atsakė: „Ekselencija, bolševikai iš manęs atėmė viską, viską. Beliko man tik laisvė. Neatimkite jos“. Taip tas viskas ir baigėsi.

Būdamas Argentinos sostinėje, ruošė literatūros vakarus, kol 1950 m. atvyko į Chicago. Ir Chicagoje jis apsigyveno ne paraprijos klebonijoje, o privačiai, bet pasiliko drausmingas kunigas. Mėgo važinėti į bibliotekas, knygynus. Mokėjo vokiečių, prancūzų, lenkų, rusų kalbas ir tomis kalbomis pirkto daug knygų. Jo knygynas susidarė milžiniškas. Knygą taip mėgo, kad net draugams nenorėdavo skolinti, kad vis turėtų prie savęs. Jo knygos buvo subraukytos, pažymint svarbiausias mintis, kurias gausiai panaudodavo pamoksluose, savo straipsniuose „Laiskuose lietuviams“, „Drauge“. Argentinoje rašė į „Laiivą“, Kaune į „Naująją Romuvą“. Išleido ir savo knygas: Ieškau Tavo veido (1971 m.), Šviesa tamsoje (1974 m.). Mėgo lankyti lietuvių renginius, buvo draugiškas svečiuose, bet daugiau pasilikdavo namų vienvatėje. Gyveno iš šv. Mišių aukų, socialinės apdraudos pensijėles, o paskutiniu metu jam ir vyskupija mokėjo kuklią pensiją.

Turėjęs rūpesčių su inkstais, su širdimi, išmoko saugoti savo sveikatą, sekdavo net vokiečių naujus leidinius sveikatos klausimais. Laikėsi griežtos dietos. Žmonės jį gerbė, bet čia artimųjų neturėjo, tai ir mirus jo palaikai nebuvo pargabenti į Chicago, o palaidotas Toronte. Jo biblioteka buvo vėliau nugabenta jėzuitams, kurių koplyčioje jis šv. Mišias yra dažnai laikęs ir pamokslus sakęs. Liko jis mums gyvas savo stilingame pamokslų ir rašto žodyje.

Tikra meilė yra skaudi. Ji tokia ir turi būti. Turi būti skaudi ka nors mylėti, skaudi ji palikti, net gali tekti dėl jo mirti. Kai žmonės veda, jiems reikia visko atsakyti vienas kito meile. Motina, gimdydama vaiką, daug kenčia. Tas pat ir mums, dvasininkai luome. Norint pilnai priklaustyti Dievui, turime visko atsisądėti. Tik tuomet galime tikrai mylėti. Žodis „meilė“ yra taip nesuprastas ir taip neteisingai vartojamas.

Motina Teresė iš Kalkutos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarimą. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gavus prašymą.

Ne tas didesnis vergas, kuris valdomas tirono, kad ir kaip blogas šis būtų, bet tas, kuris tampa žaisliu savo paties moralinės ignorancijos ir savo egoizmo ydų.

S. Smiles

Egoistas yra miręs visoms socialinėms dorybėms. Jis nieko nedaro dėl savo brolių. Dėl to ant egoisto paminklo būtų galima uždėti užrašą: „Mirė turėdamas trisdešimt metų, buvo palaidotas sulaukęs šešiasdešimt“.

Anonimas

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimai: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6561

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rez. 385-4811

DR. TUMASONIO KABINETŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. TUMASONIO KABINETŲ PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

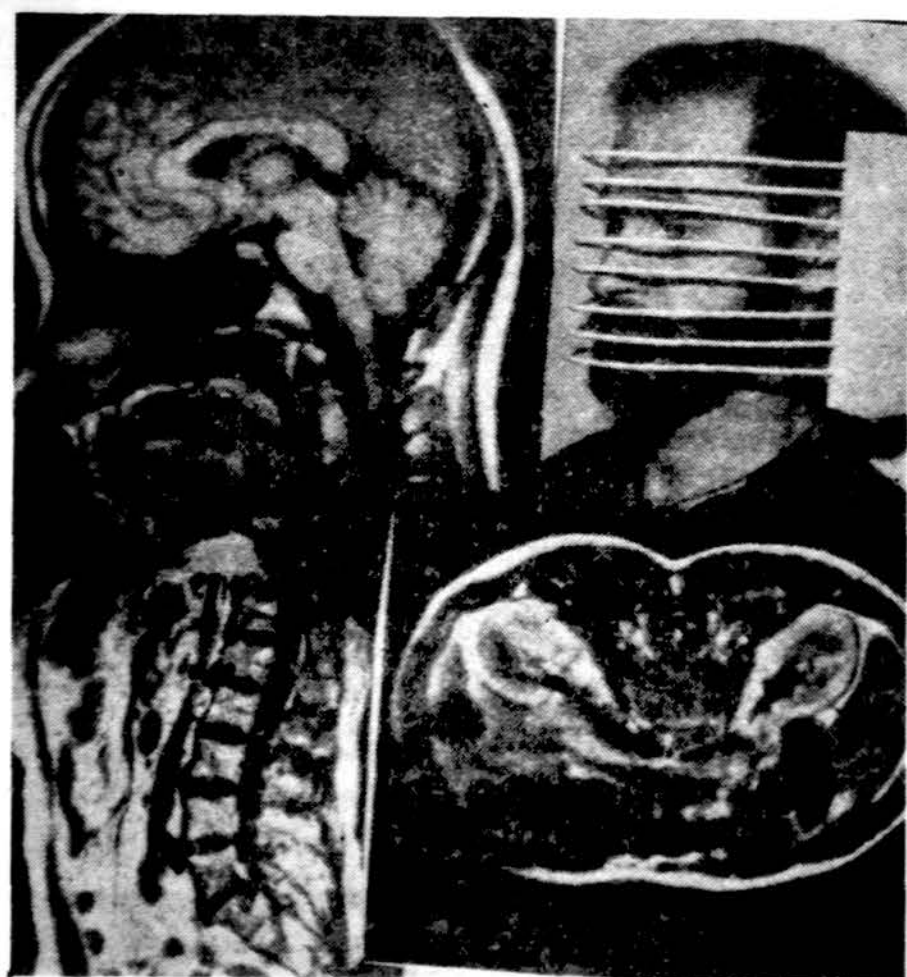
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kaiba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

Magnetinio rezonanso technika (scan), visai neprisiliečiant kūno, įgalina visu žmogaus kūno dalių (čia galvos, išilginis stuburo ir skersinis vidurių) vaizdus išgauti. Tai nuostabus pasiekimas medicinoje. Bet ji žmogui nesauganti nuo sklerozės nieko nepadės: toks jis teisingai jam diagnoze nustatius dėl smegenyse ar širdyje sklerozės per anksti iškelia negrįžtamai.

NAIKINIMAS IR IŠVOGIMAS

Lietuvos valstybingumo tradicijos siekia daugiau kaip septynis šimtmečius, bet kultūra žymiai senesnė. Pastarojo meto gausūs archeologiniai tyrimai gerokai pasendino Vilnių ir daugelį kitų vietovių. Išskirtinai minėtina Kernavė, kuri XII-XIII a. buvo ne tik stambi gyvenvietė, bet ir kelių medinių pilių tvirtovė su 5-6000 gyventojų miestu.

Bet istorinės Lietuvos laikais ypatingai augo ir klestėjo Vilnius, pasipuošęs keliomis pilimis, daugybe bažnyčių, didikų rūmų ir kitais pastatais. Čia buvo sutelkta daugybė kultūros bei meno vertybių. Tačiau amžių tekmeje su kūrėba-statyba vyko lygiagrečiai ir vertybių naikinimas. Vien tik XVI, XVII, XVIII amžių karų bei gaisrų metu buvo sunaikinta apie 80% Vilniaus senamiesčio, o Lietuvą užėmus rusams, po 1795 m. caro valdžios potvarkiais buvo nušluotos Vilniaus pils, miestų gynybinė siena. II pasaulinio karo metu sugriauti ištisi senamiesčio kvartalai. Romualdas Ozolas (Litr. ir meno Nr. 21) teigia, kad „po karo senajame Vilniuje sunaikinta daugiau pastatų negu per karą“. Vilniaus senosius kultūros paminklus naikino ir tebeina senamiesčių „modernizavimo“ tendencija. Panašiu būdu naikinti ir kitų Lietuvos miestų pastatai, keičiamas gyvenviečių vaizdas.

Ypač nukentėjo religiniai paminklai. Sunaikinti beveik visi pakelių kryžiai, apiplėštos bažnyčios. Nugriauti Lietuvos nepriklausomybės paminklai, pastatyti miestų bei miestelių aikštėse nepriklausomybės metais. Tas pats likimas ištiko ir Vytauto Didžiojo paminklus. Iš daugybės jų beliko pora ar trejetas. Kauno mieste sunaikinti visi gausūs paminklai Karo muziejaus sodelyje. Varniuose nugriautas paminklas gerbiama žemaičių vyskui M. Valančiui. 1950 m. nuo Vilniaus katedros portiko nugriautos šventųjų statulos. Nuo kai kurių kitų bažnyčių bokštų nugriauti kryžiai. Ši sunaikintų paminklų sąrašą būtų galima dar ilgai tęsti.

Neseniai Toronto „Tėviškės žiburiai“ dešimčia tėsinių paskelbė labai įdomų dailėtyrininko ir dailininko Vlado Drėmos (vilnietis, gim. 1910) raštą Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriui L. Šepečui, kuriame pateikta daugybė duomenų, kaip buvo pokario ir pastaraisiais metais naikintos kultūros bei meno vertybės. (Raštas paskelbtas be jo autoriaus žinios).

Šis dailės kūrinių konservavimo specialistas pirmiausia nurodo, kad kultūros paminklai naikinami ir pastaruoju metu restauruojami nemokėsiškai būdu. Atėmus iš katalikų Vilniaus katedrą ir ją pritaikant paveikslų galerijos reikalams, 1979 m. buvusi labai sužalota Šv. Kazimiero koplyčia. Ir pati katedra netekusi autentiškų meninių elementų. Panašiu būdu sužaloti Šv. Rapolo, Bernardinų, Visų Šventųjų, Šv. Kazimiero, Šv. Mykolo, Šv. Jono ir kitų bažnyčių, vienuolynų ir net Vilniaus universiteto pastatai. Trakų pilies restauracijos metu esą padaryta rimtų klaidų. Jų neišvengta restauruojant Pažaislio vienuolyną, Vytauto Didžiojo Kaune, Kretingos ir kitas bažnyčias.

V. Drėma toliau nurodo, kad iš uždarytų bažnyčių praužė daugybė vertingų statulų bei paveikslų. „Visi uždaryti

bažnyčių vertingesni stiliai sietytai atsidūrė Leningrado juodojoje rinkoje“. Skulptūrų naikinimo siautulyje ypač vykęs nuo 1950 metų. Tada buvo apvogta ne tik minėta Vilniaus katedra, bet ir reformatų bažnyčia, nugriauti A. Vivulskio projektuoti Trys kryžiai, per eilę šimtmečių atstatomi Plikajame kalne. „Tai buvo kova ne tiek prieš religines atgyvenas, kiek prieš dailės kūrinius“.

Labai tragiškas mūsų kultūros vertybės laikotarpis buvęs 1945-1947 metais, kai daugybė Vilniaus lenkų repatrijavo į Lenkiją. V. Drėmos žodžiais, „Tada, kas tik netingėjo, o turėjo galimybių, vežė iš Lietuvos menines vertybes niekieno nekontroliuojami. Prof. M. Moreloivskis išsivežė visus Vilniaus u-to dailės rinkinius, o skulptorius Edv. Novickis išsivežė iš Meno darbuotojų rūmų 300 vienetų. Tada į Lenkiją išvežta daugybė brangiųjų pasaulinio masto kūrėjų paveikslų bei skulptūrų. VI. Drėma pažymi, kad „šiam masiniam dailės kūrinių išvežimui iš Lietuvos tuomet neprieštaravo, o dargi rėmė ano meto ministras pirmininkas Mečislovas Gedvilas“.

Savo memorandumo pabaigoje VI. Drėma siūlo reabilituoti Lietuvos didžiosios kunigaikštijos istoriją ir pavesti istorikams ją nuodugniai tyrinėti, saugoti likusius dailės paminklus, restauruojant jų nezaleti, užkirsti kelią vertybių išvežimui į užsienį.

Elona Lubyte „Literatūros ir meno“ savaitraštyje (Nr. 29) pravedė ir paskelbė pokalbį su senaisiais Vilniaus muziejininkais. Vienas jų, mūsų jau minėtas VI. Drėma, šitaip liudija: „Vokietmečių muziejuje dirbo lenkai. Juos prigludė A. Valeška. Jie tenai tvarkėsi kaip norėjo, o kai repatrijavo — išsivežė ką norėjo“. Iš jo liudijimo sužinome dar faktą, kad 1655-1662 m. Vilnių užėmęs ir jame šeimininkavęs Aleksejus Michailovičius iš Lietuvos į Maskvą išsivežė visus dailininkus bei gerus amatininkus ir organizavimo pas save dirbtuves. (Oružėinaja palata), kuriose iš esmės dirbo Lietuvos dailininkai.

Pokario metais Vilniaus katedra turėjo būti paimta automobilių remonto dirbtuvei. Tik po ilgų vargų 1954 m. ji buvo gauta paveikslų galerijai. VI. Drėma liudija, kad „penkių šimtų metų Lietuvos dailės istorija išbraukta iki paskutinių metų. Niekas jos netiria“. Toliau VI. Drėma: „1946 metais „Tiesai“ perimant Zavadskio spaustuvę, redaktorius G. Zimanas aptiko labai gražias palapas, priklausant archyvinėms bylų. Jas reikėjo ištuštinti. G. Zimanas angažavo Dailės instituto studentus, kurie jam talkininkavo: krovė bylas į sunkvežimius ir vežė į popieriaus fabriką permalti. O ten buvo kultūrinis Zavadskių archyvas. Jų knygynas 150 metų buvo centrinis Lietuvoje, leido ne tik lenkiškas, bet ir lietuviškas knygas“. Ten buvo ir M. Valančiaus, P. Ivinskio, L. Rėzos ir kt. raštų. Istorinis archyvas sunaikintas. Vladas Abramavičius (gim. 1909 m.) perėmė kapitulatos archyvą. Jo svarbieji dokumentai atsidūrė Lenkijoje. Jis 1965. XI.16, nenorėdamas išduoti tarpininkų, nusizūdęs.

Kultūros paminklai buvo naikinami ne vien Vilniuje.

b. kv.

PENKTOJI VIEŠNAGĖ ROMOJE

Arkivyskupo Audrio J. Bačkio įšventinimas ir L.K.M. akademija

Spalio pirmąją savaitę praleidau su žmona Romoje. Tai buvo jau penktąjį viešnagę Italijoje. Anksčiau atsilankyti viliojo krikščionybės centro istorinės vietovės, pirmųjų krikščionių veiklos ir kančios pėdsakai, nykstančios kultūros nepakeičiami paminklai, Vatikano muziejai, biblioteka, architektūros ir apskritai meno didieji šedevrai, bazilikos, katakombos, forumai, koliziejus, susitikimas su Šv. Tėvu, apsilankymai lietuviškose institucijose (Šv. Kazimiero kolegijoje, Lietuvos pasiuntinybėje, Marijonų būstinėje). Buvo ir asmeninių sumetimų. Tarp jų — ir mūsų neužmirštamo sūnaus Juozuko priėmimas Sutvirtinimo sakramento, kurį Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje suteikė vyskupas Vincentas Padolskis. Džiaugėsi jautrus berniukas galėjęs priimti pirmąją komuniją iš arkiv. J. Skvirecko rankų Salzburge, o sutvirtinti tikėjime Romoje jis pats pasirinko vysk. Padolskį, kurį buvo pamilęs iš pirmo susitikimo Miunchene. Neužmirštama ir audiencija pas Šv. Tėvą Pijų XII. Po šios privados audiencijos, kurios metu popiežius švelniai pakalbino mūsų sūną, Juozukas savo dienoraštyje rašė: „Jau pamatyti popiežiaus, o sutikau Šventąjį... Prel. Tulaba nusivėžė Juozuką ir į futbolą rungtynes. Grįžo abu iš jų beveik užkime nuo entu-

JUOZAS B. LAUČKA

ziastiško reagavimo į įtemptas rungtynes.

Pirmieji apsilankymai Romoje buvo ypatingi ir tuo, kad turėjome nuostabių vadovų: prel. Ladą Tulabą, prof. Zenoną Ivinskį, prel. Vincentą Mincevičių, mano jaunystės draugą ir parapietį vabalninkietį prel. Paulių Jatulį, prel. V. Dobrovolskį, Kąjį Lozoraitį. Pasivaduodami jie išvedžiojo mus po visas lankytinas žymiausias istorines vietas, nuvežė net į Neapolį. Vėliau teko lankytis Pasaulio Liet. katalikų bendrijos suvažiavime. Šventųjų metų užbaigos proga, o kiek vėliau — Motinos Seton kanonizacijos iškilmėse. Taigi Roma buvo mūsų išsamiai apžiūrėta, kiek tai eiliniam lankytojui imanoma. Todėl nebeturėjau didelio noro dar kartą ją išvysti. Bet vienaip planuojai, o kitaip lemia įvairūs įvykiai.

Prieš kelerius metus, lankdamasis Washingtono pas savo tėvus Oną ir Stasį Bačkus, prel. Audrys J. Bačkis, kurį pažinojom jam dar būnant gimnazistu Paryžiuje, žmonai ir man beveik priekaištavo, kodėl neatsiėjome į Romą. Skatino kelienei „pakurstyti“ ir jo tėvelius, kurie tik į jo primicijas atvyko Romon. o po to nebesiryzė. Mano žmona turbūt labai rimtai tada taip pasisakė:

atvažiuosim, kai popiežius įšventins Jus vyskupu... Visada besišypsas prel. Audrys turbūt irgi rimtai atsakė: nejuokaukit... O mes nejuokavom bent ta prasme, jog tikrai tikėjome, kad prel. Audrys vieną dieną susilauks vyskupiško šventimų, bet nežinojome, ar mes sulauksime to reikšmingo įvykio.

Bet štai rugpjūčio pradžioje atskrido žinia iš Romos: popiežius pasirinko prel. Audrį Bačkį vyskupu, suteikdamas jam arkivyskupo titulą ir paskirdamas savo prancūzų ir Hagą. Netrukus sužinojome ir šventinimo datą. Be jokio svarstymo dar tą pačią dieną užsisakėme bilietus skrydžiui į Romą. Šventinimui buvo paskirta spalio 4 d., o mes atsidūrėme Romoje spalio 3 d.

Idiomu sutapimu tą pačią dieną prasidėjo Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas, apie kurį „Draugo“ redaktorius paprašė bent kiek parašyti, o apie arkivyskupo įšventinimą praneša kiti dienraščio bendradarbiai.

Suvažiavimo posėdiuose

Lietuvių Katalikų mokslo akademijos suvažiavimas, jau 14-tas išėivijoje, įvyko spalio 3-6 dienomis Domus Pacis institucijos patalpose, netoli Vatikano. Rengimo komitetas

pasirinko šią vietą daugiausia dėl jos patogumo — išsinuomota ne tik salės posėdžiams, pasinaudota vienuolyno koplyčia pamaldoms, bet ir parūpintos dalyviams nakvynės. Ten pat veikia ir restoranai, tad viskas vietoje — sutaupyta daug laiko. Ir ekonominiu atžvilgiu ši vieta buvo suvažiavimo dalyviams priimtina.

Suvažiavimo rengimo komitetas su prel. Algimantu Bartkum, Šv. Kazimiero kolegijos rektorium, priešakyje turėjo daug rūpestių ir darbo, stengdamasis visiems patarnauti. Tas darbas nebuvo lengvas ir todėl, kad tuo pat metu komiteto nariams teko rūpintis ir priėmimu žymių svečių iš Lietuvos, atvykusių į prelato Audrio Juozo Bačkio vyskupišką įšventinimą, kurį atliko pats popiežius Jonas Paulius II.

Suvažiavimas pradėtas iškilmingomis Mišiomis, kurių koncelebravimui vadovavo vyskupas Antanas Deksnys, vadovavęs Vakarų Europos lietuvių sielovadai, ir vyskupas Paulius Baltakis. Prie altoriaus suvažiavimo dalyviai išvydo ir prieš porą dienų atvykusius du Lietuvos vyskopus: Julijoną Steponavičių, Vilniaus arkivyskupijos apaštalinį administratorių, kurio pareigų sovietinė valdžia eiti neleisdžia daugiau kaip 25 metus, ir Juozą Preikšą, Kauno arkivyskupijos apaštalinį administratorių. Kiti du svečiai — kun. Alfonsas Svarinskas, nuo rugpjūčio mėnesio gyvenęs Vokietijoje, ir kun. Vaclovas Aliulis, Lietuvos liturginės komisijos pirmininkas, Šventojo Rašto vertėjas.

Pamokslo pradžioje vyskupas Deksnys pasveikino svečius iš Tėvynės. Savo žodyje pamokslininkas pabrėžė tikėjimo-religijos reikšmę žmonijos gyvenime, katalikų Bažnyčios vertinimą mokslo, krikščionybės įnašą į pasaulio kultūrą. Nurodė tas didžiules nelaimes žmonijai, kai įžūliai pasitraukiama nuo tiesos kelio, per šimtmečius rodyto krikščionybės, vykdytųjų Kristaus mokslą. Teigiamai vertino akademijos pirmuosius darbus nepriklausomoje Lietuvoje ir jų sėkmingą tęsimą išėivijoje.

Suvažiavimo pilnaties posėdis pradėtas vienoje Domus Pacis saliu. Įžanginį žodį pasakė prel. Algimantas Bartkus, pažymėdamas, kad susirenkama reikšmingu lietuviams momentu — išvakarėse arkivyskupo Bačkio įšventinimo ir vyskupo ir atvykus iš Lietuvos brangiems svečiams — dviem vyskupams ir dviem kunigams.

Suvažiavimo prezidentui, visiems dalyviams pritariant,

pakviesti dr. Adolfas Damušis iš Chicagos, kun. prof. Vl. Jeskevičius iš New Yorko ir Alina Grienenė iš Miuncheno.

Akademijos pirmininkas kun. prof. A. Liūma pasveikino visus atvykusius iš toli ir arčiau, padėkojo rengimo komitetui už veiksmingą talką, ruošiant šį suvažiavimą, apibūdino visus už Lietuvos ribų įvykusius suvažiavimus, paminėjo paskelbtus akademijos narių darbus, išleistas akademijos rūpestiu. Kvietė susipažinti bent su dalimi jų, išstatytų parodoje.

Susilaukta dalyvių, daugiausia paskaitininkų, iš Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Pietų Amerikos, Anglijos, Šveicarijos, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, gražuos būrio iš Italijos. Dalyvių skaičių pagausino Vasario 16 gimnazijos dvylikos moksleivių grupė — šešios mergaitės ir šeši vaikinai — su gimnazijos kapelionu kun. Ed. Putrimu priešakyje. Žvalus, tvarkingas jaunimas pasirodė keliuose renginiuose su dainomis ir deklamacijomis.

Įžanginę paskaitą pilnaties posėdyje skaitė kun. dr. Jonas Jūraitis iš Šveicarijos. Jis rėškino religijos ir teologijos sąveiką dviejų Vatikano antrojo suvažiavimo dokumentų švietose. Pirmoji diena baigta bendra vakariene Domus Pacis valgykloje ir vakarone Holiday Inn viešbučio salėje. Abiejuose renginiuose dalyvavo ir svečiai iš Lietuvos. Vakarienės metu vyresnieji beveik lenktyniavo dainavime su Vasario 16-tosios gimnazijos moksleiviais. Į bendrą dainą aktyviai jungėsi ir svečiai vyskupai su kunigais iš Lietuvos.

Vakaronėje suvažiavimo dalyviai turėjo progą „akis į akį“ susipažinti su svečiais iš Lietuvos, apsiiekti išpužiais. Visiems buvo daugiau negu jautru paspausti ranką vyskupams, jau daugiau kaip 25 metus dvasios trėmimo laikomam Steponavičiui, Kauno arkivyskupijos valdytojų vysk. Preikšiui, daugiau kaip 20 metų Sovietų nelaisvėje kalėjusiam ir kentėjusiam kun. Alfonsui Svarinskui, Šv. Rašto vertėjui kun. Vaclovui Aliuliui. Visi jie patraukia savo šviesiu nusiteikimu, paprastumu, nuosirdumu, užgūdintose dvasių spindėjimu. Nė vienas jų nesiskundė skaudžiais išgyvenimais — o jų būta ir labai daug. Visi jie liudijo Lietuvos žmonių tautinės sąmonės tvirtumą, religinio tikėjimo išpažinimo gajumą tautoje.

(Bus daugiau)

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

40

Knyga III, skyrius I (Kiaulžuvė-valio!). Tai yra paprasta kiaulžuvė, randama beveik visame pasaulyje. Aš ją taip pavadinau todėl, kad yra įvairių rūšių kiaulžuvių, ir jas reikia išskirti. Ir pridūriau priedėlį **valio**, nes jos visada plaukioja žaidžiančiomis kaimenėmis ir plačioje jūroje iškyla į orą, nelyginant patriotų skrybelės tautinės šventės diena. Jos visados gyvena veidu į vėją. Jos laikomos geru ženklu. Gerai nusipenėjusi ir riebi kiaulžuvė gali duoti galioną aliejaus, tai maža, bet švelnus skystis, išsunktas iš jos žiaunos, labai aukštai vertinamas. Brangenybių ir laikrodžių dirbėjai jo reikalauja. Jūreiviai juo pavilgo savo galandamus akmenis. Be to, kiaulžuvės mėsa tinka valgyti. Jos čiurkšlė tokia maža, nelengvai išskiriama.

Knyga III, skyrius II (Alžyrinė kiaulžuvė). Tai piratas. Ji terandama, kaip atrodė, vien tik Ramiajam vandenynė. Ji truputį didesnė už kiaulžuvę-valio, bet jos kūno struktūra beveik ta pati. Suerzinta ji stoja į kovą su rykliu.

Knyga III, skyrius III. (Miltuotasnukė kiaulžuvė). Tai didžiausia iš žinomų kiaulžuvių. Nors ir iš seno žinoma, terasta vien tik Ramiajam vandenynė. Savo išvaizda ji skiriasi truputį nuo kiaulžuvės-valio, nes jos kūnas ne toks apskritas. Ji neturi pelėkų ant nugaros, nepaisant to, kad dauguma kitų kiaulžuvių juos turi. Ji didžioji gražia uodega ir įstrižomis riešuto spalvos akimis. Tačiau josios miltuotas snukis viską gadina.

Ji yra atžymėta plūduriavimo juosta tokia ryškia, kokią turi išpiešta laivai, ir ji dviem spalvomis kiaulžuvė skiria nuo galvos iki uodegos: juoda viršuje ir balta apačioje. Baltis apima dalį galvos ir visą snukį ir tai sudaro išpužį, jog ji tik ką išlindusi iš miltų maišo. Josios aliejus labai panašus į paprastos kiaulžuvės aliejų.

Kiaulžuvė yra mažiausia iš visų banginių. Yra dar visa eilė netikrų, pusiau pasakiškų banginių, apie kuriuos nežinau tik iš neaiškių užuominų.

XXX. Lašinių pjaustytojas

Kiek tai liečia karininkus, vadovaujančius banginių gaudymo laivuose, šis skyrius turi lygiai tokia pat reikšmę, kaip ir kiti, norint išryškinti vieną ypatybę, surišta su komanduojančia perstekininkų kategorija, visiškai nežinoma kituose jūrų laivynuose.

Labai svarbi perstekininko amato reikšmė pabrėžiama tuo, kad iš pradžių senose olandų banginių gaudymo laivynuose daugiau kaip prieš du šimtmečius, banginininkų laivo vadovybė nebuvo pavadama vien tik asmeniui, kuriuo šiandieną yra kapitonas. Jis dalinosi valdžia su karininku, vadinamu „speck Snyder“. Žodiskiai tai reiškia „lašinių pjaustytoja“, tačiau, laikui bėgant, paprotys jį pavertė perstekininkų viršininku.

Anais laikais kapitono valdžia ribojosi navigacija ir bendra laivo priežiūra, tuo tarpu visa, kas turėjo ryšio su pačia žvejyba, priklausė „speck Snyderiui“. Britų Grenlandijos žvejyboje šis senas olandų laipsnis vis dar tebenaudojamas, tačiau jo buvusi reikšmė gerokai sumažėjo. Dabartinis metu tas laipsnis prilygsta vyriausiam perstekininkui, kuris tėra tik labai žemas kapitono pavaldinys.

Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad banginių gaudymo

ekspedicijos pasisekimas labai daug pareina nuo perstekininkų veiksmingumo ir kad amerikiečių žvejyboje jis yra vienas svarbesniųjų laivo karininkų ir netgi kai kuriais atvejais (kaip nakties sargyba banginių gyvenamuose plotuose) jis taip pat vadovauja ir deniui, išmintingas jūrų politikos įstatymas reikalauja, kad jis gyventų atskirai nuo priešgalio jūreivių ir kai kuriais atžvilgiais būtų jų vyresnysis. Tačiau tie jūreiviai ir jį žiūri kaip į sau lygų.

Dabar įsidėmėkite, pagrindinis svarbumas tarp karininko ir kitų jūreivių yra šis: pirmasis gyvena laivo užpakalyje, o pastarieji laivo priekyje. Taip yra ir banginininkų bei prekinuose laivuose: karininkas turi palapas kartu su kapitonu, o daugiausia amerikiečių banginininkų laivų perstekininkai taip pat gyvena laivo užpakalyje. Tarient valgo kapitono kajutėje ir miega tokioje vietoje, kuri netiesiogiai susisieki su ja.

Per tą ilgą banginių medžiojimo kelionę po Pietų jūras visos igulos nuo aukščiausio ligi žemiausio pelnas pareina ne nuo algos, bet nuo visumos laimėjimų ir pavoju, nuo budrumo, narsumo ir visų kieto darbo. Galima būtų tikėti, kad visa tai susilpnina discipliną, daro ją ne tokia griežta, kaip pvz. prekinuose laivuose. Tačiau, nors ir gyvena visi kartu kaip Mesopotamijos senoji šeima, išorinė pagarba karininkams niekada nesumažėja ir jokių atvejų nelieka nevykdoma.

Niūrsus „Pequodo“ kapitonas tereikalavo tylaus ir žaibiško klusnumo, nevertė jūreivių nuslauti batus prieš įeinant į užpakalio kajutę. Į juos prabildavo truputį keistai, kartais meiliai, kartais — labai griežtai, pagal aplinkybes: laikėsi šventų jūros papročių, be kurių jo nenumalšinamas dominavimo potroškis nebūtų galėjęs pilnai pasireikšti.

(Bus daugiau)

Renata (Baraitė) ir Linas Kučai

SUSIJUNGĖ DVI MYLINČIOS ŠIRDYS

Vincenta ir Pranas Barai ir Regina ir Viktoras Kučai į savo vaikų Renatos Elytės ir Lino Tomo vestuvines puotas pakviė gimines, draugus, artimuosius. Rugsėjo 27 d. gražiai besibai-giančios vasaros popietę prie Šv. Andriejaus bažnyčios Philadelphijoje, dar gerokai prieš 3 val., pradėjo būriuotis žmonės. Vėliau, žengiant į bažnyčią, jie buvo sutikti smuikininkės Brigitos Mitten-Kasinskienės meistriskai užgautų stygų akordais. Prie pakilios nuotakos didi-nimo prisidėjo ir skoningai gėlėmis papuoštas didysis altorius. Nemaža atrakcija buvo spe-cialiai santuokai lietuvių kal-ba paruoštas mišiolėlis, kurio pirmąjį viršelį puošė R. Buivy-dano, Renatos pusbrolio, gyve-nančio Lietuvoje, lino raizgins, perpintas tautiniais motyvais.

I smuikininkės solo įsijungus „Silver Strings“ grupei, apie trijų šimtų dalyvių akys nukrypo į didžiulį bažnyčios duris. Tai buvo gana jaudinan-tis momentas. Baltu bažnyčios taku iškilingai žygiavo Pra-nas Baras, už parankės ved-damas savo vienutę dukrą Renatą, pasipuošusią gražiu, baltu nuotakos rūbu. Abiejų veiduose spindėjo maloni šypsena. Juos išvydus, džiaugsmas suvirpėjo visų bažnyčioje esančių širdyse. Renatą atidavęs besišypsantiui Linui, pro žiūrovus pražygiavo visas vestuvių pulkas, elegantiškai pasipuošus gėlių nešėja, du žied-nešiai ir penkios poros pamergių bei pabrolių.

Vyriausias Mišių celebrantas buvo jaunimo labai mėgiamas kun. Kazimieras Stewart. Su juo koncelebravo Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Kaje-tonas Sakalauskas. Į iškil-mingas religines apeigas jun-gėsi ir abiejų jaunųjų tėvai. Pirmąjį iš Šventraščio parinktą skaitymą atliko Regina Kučienė, o antrąjį – Vincenta Barienė. Prisijungus jų vyrams, Mišių aukai atnešė vyną, van-denį ir duoną. Veik visą laiką bažnyčios skliautais aidėjo Bri-gitos Mitten-Kasinskienės, il-gametis Barų šeimos draugės, specialiai atvažiavusios iš Floridos, gie-damos giesmės.

Ilgokame lietuviškame pa-moksle kun. Stewart stipriai ak-centavo meilės ir tautiškumo svarbą jaunųjų gyvenime. Ti-kinčiųjų maldoje, perskaitytoje Virgaus Volerto, Renatai ir Li-nui prašyta Dievo palaimos,

vidinės meilės, santaros, aukos lietuviškiems reikalams.

Prie Marijos statulos padėję gėlių puokštę, jaunieji suklupo. Jaunajai porai žygiuojant iš bažnyčios, jų santuoką liudijusių džiaugsmas išsiliojo triukšmingais plojimais. Plojimais buvo pagerbti ir jaunųjų tėvai.

Vestuvinė puota vyko erdvioje Gemos Kreivenaitės rūpėsčiu išpuoštoje armėnų parapijos salėje Wynnewood, Pa. Jaunie-siems iškilingai su trankaus maršo palyda įžygiavus į salę, juos su duona, druska ir vynu pasitiko tėvai. Vėliau tu daiktų simbolių ir kitų vestuvių papročių reikšmę paaiškino Jolita Kriaučeliūnaitė, Lino pus-seserė. Kitas vestuvinės puot-s vedėjas buvo Algis Šalčiūnas. Jis, įpindamas švelnaus humoro, susirinkusius supažindino su vestuvių pulku. Žiedus nešė mažičiai Justina Jonušaitė ir Michael Spillman. Panašaus amžiaus buvo ir gėlių nešėja Daniele Spillman. Vyriausioji pamergė buvo Daina Krivickaitė, o pa-brolis Sigitas Vaznelis. Kiti pulko nariai buvo Viktorija Kučaitė, Virgus Volertas, Kris-tina Volertienė – Henrikas Ulo-zas, Tania Binner Lickfield – Darius Siliūnas, Ramunė Šileikaitė Wolgin – Darius Budrys.

Jaunamartės tėvas Baras, šil-tais žodžiais pasveikinęs puotos dalyvius, pabrėžė, kad Dievas palaimina tik tuos, kurie tvar-kingai gyvena. Tai buvo labai gražus priminimas jaunave-džiams. Viktoras Kučas pasiūlė pakelti tostą už ažuolą, kuris išaugo Chicagoje, ir eglę, giliai šaknis įleidusią Philadelphijoje. Linkėjo abiem nepalūžti ir aud-ringais gyvenimo momentais. Judrus, aktyvus, populiarūs jaunieji susilaukė nemažai sveikinimų raštu ir žodžiu. Jų buvo ir iš Lietuvos. Irena Kriaučeliūnienė, jaunojo teta, prisiminė, kad, Linui dar mažam esant, dainavo „Pasėjau linelius ant pylimo“. Anot jos, ir taip nežymiai praėjo laikas, kaip Linelis užaugo dėl jaunos mergelės dėl mylimos. Irena Smieliauskienė, „Grandies“ tautinių šokių grupės vadovė, linkėjo savo buvusiam šokėjui Linui ir jo žmonai Renatai ben-drame kelyje daug džiugių ir saulėtų dienų. Nuosirdžių sveikinimų susilaukė ir iš Rena-tos dėdės Henriko Baru-sevičiaus.

Po skanios vakarienos jauna-sis nuosirdžiai padėką reišė Vincentai ir Pranui Barams už

išaušinimą ir išmokslinimą gražiausios Philadelphijos lietu-vaitės Renatos, bet ir už įskiepi-nimą joje gausių dvasinių verty-bių. Žadėjo, būdamas žentu, jų neapvilti. Pradėdamas naujo gyvenimo pirmuosius žingsnius, gražiais žodžiais prisiminė ir sa-vuosius tėvus, parodžiusius daug meilės ir nuosirdaus rūpėsčio, jį auginant. Panašiai, tik angliskai, kalbėjo ir Renata.

Gražus, iškilingos vaka-rienės pajavairinimas buvo du vestuviniai šokiai: „Sadutė“ ir „Rezginėlė“. Juos išpuodingai pašoko Philadelphijos tautinių šokių grupė „Vakarinė“, kuriai ir dabar priklauso Linas su Renata.

Artėjant į vidurnaktį, įvyko jaunosios nuvainikavimas, gėlių puokštės metimas, jaunojo vainikėlio sviedimas. Tai buvo ženklai, kad dviejų jaunų žmonių „ražkažėliai“ jau pasi-baigia ir prasideda rimtas šeimyninis gyvenimas.

Gražių vestuvių papročių pakartojimas dar malonų išpu-dį visiems, o ypač svetim-taučiams, kurių nemažai buvo vestuvinėje puotoje. Norisi pastebėti, kad svečių buvo ir iš tolimos Kalifornijos, Kanados, Chicagos, Floridos, New England, o keli ir iš Lietuvos.

Laikrodžio rodyklei priartėjus prie dvyliktos, vestuvėsėjo prie-galo. Su maloniais išpuodžiais skirstėmės tais pačiais keliais, kuriais rinkomės.

Renata yra baigusi katalikiš-ką gimnaziją, Temple universi-tete Philadelphijoje studijavo psichologiją ir gavo BA laipsnį. Vėliau tame pačiame universi-tete farmacijos mokslus apvai-nikavo BS laipsniu. Šiuo metu kaip farmacininkė dirbuojasi Pennsylvanijos ligoninėje. Aktyviai reiškėsi ateitininkuo-se, „Vilties“ chore, Philadelphijos LB dramos būrelyje. Yra Philadelphijos LB valdybos narė, šoka „Vakarinės“ tau-tinių šokių grupėje.

Linas gimė ir augo Chicagoje. Baigęs taip pat katalikišką gimnaziją, inžineriją studijavo Illinois Institute of Technology ir įsigijo BS laipsnį. Dabar savo profesijoj dirba U.S. Dismen-telment Corporation. Chicagoje šoko „Grandies“ grupėje, moky-tojavo Kristijono Donelaičio žemesnėje lituanistinėje moky-loje, vaidino Philadelphijos LB dramos būrelyje. Dabar yra Philadelphijos LB valdybos

Londonas, D. Britanija

A. A. PETRAS MAŠALAITIS

Po labai trumpos skaudžios ligos Londono ligoninėje 1988 metų rugsėjo mėn. 16 dieną, mirė dipl. teisininkas a.a. Petras Mašalaitis.

Rugsėjo 23 dieną velionio Petro Mašalaičio laidotuvių pa-maldos buvo Londono Švento Kazimiero bažnyčioje. Mišias atnašavo kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC. Jis savo pamoksle pristatė velionio Petro Mašalaičio gyvenimą. Jis sakė, kad velionio gyvenimas buvo nuosirdaus lietuvių patrioto, kovotojo už Lietuvos laisvę, gero krikščionio. Londono lietuviškoji parapija neteko tau-raus savo nario, o D. Britanijos lietuviškųjų bendruomenė gero visuomenininko.

Laidotuvių pamaldose giedo-jo parapijos choras, vedamas Jus-tino Černio ir Vincento o'Brien. Dalyvavo daugiau kaip 100 žmonių, jų tarpe brolio sūnus iš Philadelphijos JAV, sesers duklė su vyru iš Bonnos, V. Vokietijos.

Paskutinis atsisveikinimas įvyko Londono kapinėse kremato-riumo koplyčioje. Čia kalbas pasakė Akcinės lietuvių sąjungos centrinio komiteto pir-mininkas J. Alkis, Tautos Fon-do atstovybės D. Britanijoje J. Vilčinskas, Lietuvos Skautų

narys, šoka „Vakarinėje“. Jau-nieji Kučiai, grįžę iš pove-s-tuvinės kelionės Karibų salose, planuoja ir toliau pasilikti mūsų tarpe.

Šiai akademikų, jau giliai šaknis įleidusių lietuviškuose klostuose, šeimai norėtųsi palinkėti ir jaukiame šeimos židinyje nepamiršti tos gūžtos, iš kurios jie iškrito, savųjų tėvų, jų žemės, krašto, kuriame jie gimė, ir visų šeimyninio gyvenimo lūkesčių išsipildymo.

Bronius Vaškaitis

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

THE INSURED ONE YEAR CD THAT PAYS MORE!

INDĖLIS	KURSAS	METINIS PRIEAUGIS
\$50,000	8.250%	8.509%
10,000	7.900%	8.137%
5,000	7.700%	7.925%

Kursas galioja nuo rugsėjo 22, 1988, tačiau gali būti pa-keistas bet kuriuo metu. Anksčiau sertifikatus išėmus—atitinkama pabauda.

Šiek tiek žemesniu kursu sertifikatus galima išpirkti su \$1,000. Paskambinę sužinosite detales. Taip pat pas mus gaunama „Postage-paid Save-By-Mail Kit“.

Founded 1924
American Security Federal

Offices: 2700 W. 59th St., Chicago, IL 60629, Ph. 436-4100
5400 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60632, Ph. 776-4400

HELPING YOU GROW...

The American Way

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6109

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamas.

MISCELLANEOUS

**A VILIMAS
MOVING**

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įžmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS

Išvalau ir remontuoju visų rūšių namo
šildymo įrengimus ir pakeičiu vandens
šildytuvus.

ALBIN BANY
447-8806

Česlovas Grincevičius

VIDUDienio VARPai

Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros
premią)

Šioje knygoje autorius gyvai ir
vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje
Lietuvoje išgyventus atsitikimus.
Tai apysakų, novelių ir legendų
rinkinys, kurį kiekvienas turėtų per-
skaityti ir pasigrožėti autoriaus jau-
dinančiais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985.
Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois
gyv. moka \$5.32.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąži-
ningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
8529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosa-
vybę, taip pat pristatysim pagal pagei-
davimą, sąrašą parduodamų namų jūsų
ieškomaj apylinkė, mieste ar priemies-
ty. Sinteresuoti prašau skambinti ar
užteit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

House for sale by owner — Hickory Hills
prime area, brick bi-level. 3 bedrooms; 1 1/2
baths; lrg. kitchen; formal dining room, liv-
ing room, family room; fireplace, central air,
2 1/2 car attached garage; lot 77x130.
\$129,000 Call 598-0791.

FOR RENT

Išnuomojamas vieno mieg. kamb.
apstatytas butas antram a. su šiluma
ir elektra dirbančiam asmeniui. 61 & St.
Louis.

Tel. 476-0358

For rent 3 bdrm home: full bsmt., 2
car garage, fenced yard; \$650 per mo.
+ security. When calling speak
English. Tel. 284-0320. Nov. 1
occupancy.

For rent sleeping room
For a working gentleman
Tel. 581-4133

FOR RENT

Palos Heights Area, Deluxe ex-
tra large 1 & 2 bdrm apts. a/c &
appls., heat incl., balc's, 1st fl. Sr.
Cit. disc. No pets. 767-3621.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus
naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

ALYTUS ir jo apylinkės. Monografija. Tadas Na- vickas. 288 psl. 1988	\$18.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl 1987	\$15.00
VERTYBĖS IR DOROVĖS. Moralinės filosofijos pagrindai. Juozas-Leonas Navickas. Liet. Kat. Mokslo Akademija. 234 psl. 1988	\$25.00
LIET. KAT. MOKSLO AKAD. SUVAŽIAVIMO DARBAL. XII tomas. Red. A. Liūma, S.J. 402 psl. 1987	\$40.00
RINKINIAI RAŠTAI. Filosofinės studijos. I tom. Stasys Šalkauskis. 687 psl. 1986	\$45.00
NEMARIOJI GIESMĖ. Istorinis romanas. Ana- tolijus Kairys. 240 psl. 1988	\$10.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė J. Andrius .. ŠVENTASIS RAŠTAS. Naujasis Testamentas. Red. kun. V. Aliulis. 638 psl. 1972	\$5.00
ŠVENTASIS RAŠTAS. Psalmynas. Red. kun. V. Aliulis. 262 psl. 1974	\$3.50
LIETUVOS ISTORIJA, 7-ji laida. V. Daugir- daitė-Sruogienė. 526 psl. 1987	\$10.00
KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA. Br. Kviklys. 608 psl. 1987	\$23.00
KALBĖKIM LIETUVIŠKAI. (vaikams) Nij. Mackevičienė. 88 psl. 1987	\$3.00
CITYSCAPES. Nuotraukų albumas. Algimantas Kezys. Loyola Univ. Pres.. 130 psl. 1988	\$25.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti,
užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir per-
siuntimo išlaidos.

VIENERI METAI BE AGRONOMO ALPO GILVYDŽIO

Agronomas Alpas Gilvydis tai nepriklausomas Lietuvos veiklus ir visose žemės ūkio srityse pasižymėjęs asmuo, kurį mums išmokslo ano meo Maskvos aukštoji žemdirbystės mokykla. Jis savo patirtimi, sugebėjimais ir neabejotinai įgimtu visuomeninio gyvenimo talentu paliko Lietuvos žemės ūkio kultūros arimuose neišdildomus pėdsakus. Jo energijos ir talento dėka atlikti darbai liks Lietuvos žemės ūkio kultūros ir švietimo

A.a. Alpas Gilvydis

istorijoje visiems jo profesijos žmonėms prisimintini ir su didele pagarba minėtini.

Agr. Alpas Gilvydis gimė 1895.IV.1 Kikonų kaime, Kupiškio vals., Panevėžio apskr. 1917 m. baigė Maskvos žemdirbystės mokyklą. 1918 m. grįžo į Lietuvą. Lietuvai atsikuriant, organizavo Kupiškio apskrities administraciją. 1919 m. dalyvavo partizanų veikloje prieš bolševikus. 1919-1927 m., buvo Panevėžio mokytojų seminarijos mokytojas ir 1923-36 m. Panevėžio apskrities agronomas. 1937-40 m. Lietūko direktorius. Kaune bei prekybinės ūkio kooperacijos kursų vedėjas ir pasakutiniojo seimo vicepirmininkas.

1937 m. vasarą lankėsi JAV-ėse, kaip Lietuvos sportininkų globėjas. Daugelyje JAV miestų lietuviams darė pranešimus apie Lietuvos padėtį. Budinga, kad jo lankymosi metu nebuvo renkamos aukos, bet buvo platinami Lietuvos meno dirbiniai ir knygos. Visa tai buvo dalinama kaip dovanos.

Alpas Gilvydis plačiai reikišė ūkinėse bei visuomeninėse organizacijose. 1921-32 m. Panevėžio žemės ūkio draugijos pirmininkas. 1923-40 m. Panevėžio liaudies banko valdybos pirmininkas. Lietuvių agronomų sąjungos valdybos narys. Buvo steigėjas sporto organizacijos „Sveikata“. Aktyvus tautininkas. 1953-54 m. Detroito Lietuvių kultūros klubo pirmininkas.

Agr. A. Gilvydis buvo aktyvus spaudos bendradarbis. Jis rašė šiuose laikraščiuose: Viltys, Ateityje, Lietuvių Balse, Panevėžio Balse, Mūsų Krašte, Lietuvos Aids, Vaire, Ūkininko Patarėjyje, Žemės Ūkyje, Talkoje. Šiuose laiščiukuose yra parašęs 158 studijinius straipsnius žemės ūkio klausimais. Visi šie parašyti straipsniai ir įvairūs patarimai labai prisidėjo prie ano meto mūsų kaimo žmonių švietimo ir jo kultūros našaus ir pažangaus ugdymo. Šiuo atveju agronomas Alpas Gilvydis, kaip sumanus žemės ūkio mokslo populiariatorius drąsiai gali būti įrikuotas į pirmųjų žemės ūkio specialistų gretas. Pažymėtina dar ir tai, kad agr. A. Gilvydis karo audrose ir

visokių nepriteklių sukuriuose išaugino ir išauklėjo gausią šeimą: keturis sūnus ir dvi dukras. Visi jo šeimos nariai yra baigę JAV aukštuosius mokslus. Tai gražus pavyzdys visiems tiems, kurie daug kalba apie mūsų jaunosios kartos pareigas, bet labai nedaug palieka skatinančių pavyzdžių.

Agr. A. Gilvydio žemiškėje palaikai rado amžiną ramybę Detroito kapinėse. Jis išsiskirdamas iš gyvųjų savo kolegų tarpo paliko gana ver-

tingus atsiminimus apie savo gyvenimą ir žemės ūkio kultūros ir švietimo darbą. Šiais savo atsiminimais jis agronomų tarpe užima skirtingą ir labai vertingą vietą. Ar jo gausus prieauglis ir jo profesijos kolegų sudarys tinkamas sąlygas, kad šie reti atsiminimai knygos pavidale pasiektų tuos gyvuosius lietuvius, kurie jo generacijos epochoje išaugo, mokslus įsigijo ir tuo būdu sukūrė geresnį, šviesesnį ir laimingesnį gyvenimą.

Ing. Andrašiusnas

Mano širdis vis man pakartotinai patikino, kad Kristaus Evangelija privalo būti dieviška realybė.

D. Webster

A.†A. JONUI PALILIŪNUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai ŽIVILEI ŠIMAITIENEI su šeima, sūnui ALGIRDUI su žmona reiškiamas nuoširdžia užuojauta

Kriško sūnus Algimantas su žmona, Severina ir Ignas Petrauskai

Mylimai žmonai, motinai ir senelei, sunkios ir skausmingos ligos iškankintai,

A.†A. ELEONORAI LISECKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos vyrui STASIUI, sūnui ALGIUI, dukrai ALBAI ir jų šeimoms, reiškiamas nuoširdžia gilia užuojauta ir kartu liūdime.

Emilija Grusienė
Liudas Reivydas

Mūsų Mokytojai

A.†A. Prof. BALIUI VITKUI

Lietuvos Laikinosios Vyriausybės Žemės ūkio ministeriui ir Žemės ūkio Akademijos rektoriui mirus, širdingai užjaučiame sūnėną EDUARDĄ VITKŲ bei pusbrolių KAZIMIERĄ VILŪNĄ su žmona STEFANIJA.

Chicagos Lietuvių agronomų sąjunga

A.†A. HIPOLITUI MICKEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame brolių STASĮ, jo šeimą ir visus artimuosius.

Juzė Ramienė
Juozas ir Petrutė Kinderiai
Kazys ir Vanda Vaitkevičiai
Bronė Abromienė

Mielam šeimos draugui

A.†A. PETRUI INDREIKAI

mirus, dukterims DANUTEI, BIRUTEI ir ALDONAI su šeimomis liūdesio valandose užuojautą reiškiamas

Kriško sūnus Leonas, Regina, Rima,
Eugenijus ir Tadas Balčiūnai

A.†A. DANUTEI MUŠINSKAITEI

(kazimierietei ses. Sofijai)

Lietuvoje mirus, jos brolių dr. VYTAUTĄ MUSONĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame

Aldona Juozėvičienė
Irena ir Juozas Makščiūnai
Bernadeta ir Jonas Reiniai
Augusta ir Vacys Šauliai

A.†A. STASĖ KEŽENAITE-ZEKAS

Gyveno Philadelphia, PA.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė LaGrange, IL. 1988 m. spalio 24 d., 4:05 val. ryto, sulaukusi 67 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Suvalkijoje, Kybartų mieste. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys: Kleopatra Chai-nauskienė ir Valerija Šišlienė-Romano; dukterėčios: Aleksandra Tumosienė, Ksenija Baggesse, Jūratė Valdiviesio, Vijauna Scor, Eugenija Light, Asta Bražionienė ir sūnėnai: Vytas Chai-nauskas ir Cornel Scor su šeimomis bei kiti giminės.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, spalio 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 27 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę seserys, dukterėčios ir sūnėnai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. GENOWEFA ZEGARSKI

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1988 m. spalio 23 d., 5 val. vakaro, sulaukusi 48 m. amžiaus.

Gimė Lenkijoje. Amerikoje išgyveno 8 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Gregory, sūnus Slawomir, marti Joanne, brolis Stasys; Lenkijoje seserys: Elena, Bronė ir Kristina su šeimomis; Amerikoje pusseserė Angelė Gecavičienė ir pusbrolis Vytas Stankevičius su šeimomis; dėdienė Ona Stankevičienė ir kiti giminės bei draugai.

Kūnas pašarvotas antradienį, spalio 25 d. nuo 3 iki 9 v.v. S.C. Lack & Sūnūs koplyčioje, 2424 W. 69 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 26 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnus, brolis ir seserys.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack & Sūnūs. Tel. 737-1213.

Po sunkios ir skausmingos ligos

A.†A. JONUI KUDIRKAI

mirus, jo sesutei MARIJAI ŠULSKIENEI, sūnėnui SIMUI KUDIRKAI ir jo šeimai, taip pat, į tėvelio laidotuves iš Lietuvos atvykusiems: sūnui ALGIUI, dukrai STASEI ir jos šeimai, reiškiamas tikrai nuoširdžia ir gilia užuojauta ir kartu liūdime.

Izabelė ir Leonas Oksai
Jolanta Dobravolskienė
Danutė Kaškelienė

Balys Grauzinis
Vladas Gily
Liudas Reivydas

PRISIMINKIME MIRUSIUS Vėlinės – XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga sustoti ties mirusiųjų pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldą nukrypsta į tuos, kurie, iš šio pasaulio atsiskyrę, nebėgali sau padėti. Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“) pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnašaujamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišparai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus siųskite:

Marlan Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$ _____

A.†A. VYTENIS V. ANDRIUŠIS

Gyveno Hickory Hills, IL.

Mirė 1988 m. spalio 23 d., sulaukęs 36 m. amžiaus. Gimė Čikagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Rita, sūnus Matthew, dukterys Dina ir Janina, tėvai, brolis Edvardas su žmona Astra ir jų šeima bei kiti giminės Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas antradienį, spalio 25 d. nuo 4 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 26 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Laidotuvės Evergreen kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukterys, sūnus, brolis, tėvai.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

A.†A. POLEI BALANDYTEI

Lietuvoje mirus, jos broliui VIKTORUI su šeima nuoširdžia užuojauta reiškia

Juzė Ramienė
Aldona ir Vytas Vaitkai
Lydia ir Rimas Vaitkai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Nuo ateinančio sekmadienio, spalio 30 d., reikia laikrodžius pasukti viena valanda atgal. Pagal pasuktą laikrodį bus pamaldos bažnyčiose, eis-mas ir kt. Geriausiai laikrodį pasukti prieš einant gulti šeštadienį.

x „Lietuviškų Užgavėnių“ pastatyme bus 16 smenų orkestras, kuriam diriguos Darius Polikaitis, o scenoje dalyvaus „kaimo kapela“, taip pat diriguojama Dariaus Polikaitio. Dainava „Lietuviškas Užgavėnės, kuriom skriptą parašė rašyt. D. Bindokienė, statys spalio 30 d. 3 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Margučio rengiamame koncerte programą atliks du jauni instrumentalistai smuikininkė Linda Veleckytė ir pianistas dr. Saulius Cibas. Koncertas bus lapkričio 20 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti.

x Janina Žitkienė a.a. kpt. Prano Žitkaus mirties metinėms paminėti paaugko Tautos fondui 500 dol., padidindama savo įnašą iki 1000. Į šią sumą neįeina individualios aukos Tautos fondui a.a. kpt. Prano Žitkaus atminimui.

x Baltimorėje yra psichiatrinėje ligoninėje uždarytas lietuvis, kuris sakosi esąs iš Chicago ir vadinasi Dejonas Butkus. Jei kas apie tokį žinotų ar būtų jo pažįstamas, prašomi pranešti „Draugui“.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centras šiuo metu rengia muziejų Jaunimo centre antrame aukšte. Tuo tikslu renka įvairius eksponatus, rankdarbius, audinius, paveikslus, gintarus, tautinius drabužius, Lietuvos kariuomenės reikmenis, žemės ūkio produktus, muzikos instrumentus, plakatus, monetas, medalius, pašto ženklus, mar-gučius ir bendrai lietuviškus kūrinius. Tarybos pirmininkas dr. Adolfas Damušis, valdybos pirmininkas dr. Jonas Račkauskas.

x Chicago rajono jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinės dalinių, Gen. T. Daukanto ir Klaidėdos jūrų šaulių uniformuoti nariai spalio 30 d., sekmadienį, 12 val. dalyvauja tradicinėje Vėlinių apeigose Šv. Kazimiero kapinėse. Prie kapinių steigėjų paminklo renkamas 11:30 val. ryto. Kviečiami visi dalyvauti.

x Laikraščio „Lietuvių Balsas“ vakarienė lapkričio 5 d., šeštadienį, 6 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje 6422 S. Kedzie Ave. Visi nuosirdžiai kviečiami. Vietas užsisakyti iki lapkričio 1 d. LB administracijoje 776-3399, vakarais 737-0928 arba 476-8161.

x Dainavos ansamblio ruošiamos „Lietuviškos Užgavėnės“ įvyks sekmadienį, spalio 30 d., 3 val. p.p. Marijos Aukšt. mokyklos salėje. Bilietai gausiami Vaznelių-Gifts International prekyboje, 2501 W. 71 St., telef.: 471-1424.

x Tinkamą naudoti Lietuvoje video ir stereo aparatūrą siūnėi į kitas valstijas. Sudarau iškvietimus ir siūnėi kargo. Tel. 312-430-4145. Geriausia skambinti rytais. Rašykite: Romas Pukštys, 9040 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 60457.

x Jono Aisčio „Raštų“ pirmasis tomas (Poezija) jau grįžo iš išvykos. Šiuo metu Draugo spaustuveje ant kietų viršelių uždedamas dviejų spalvų aplankas. Leidinio sutiktuvės ateinantį penktadienį Jaunimo centro kavinėje 7:30 v.v.

x Vėlinių iškilmes Šv. Kazimiero liet. kapinėse prie Steigėjų paminklo sekmadienį, spalio 30 d., 12 val. praves Bendruomenės Pasauliečių komitetas, Kapų sklypų savininkų draugija ir pakviestas dvasiškis, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems Vytauto Didžiojo ir „Nemuno“ rinktinės šauliams, jūrų šauliams ir šaulėms. Trumpomis religinėmis ir visuomeninėmis apeigomis bus prisiminti visi mūsų tautos mirusieji. Visuomenė kviečiama šiam mirusiųjų pagerbime dalyvauti, o vėliau individualiai aplankyti amžinybės iškeliusiųjų artimųjų ir draugų kapus.

x Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus lapkričio 1 d. seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Šv. Mišios bus prastant, kad vienuolijos išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus laikomos lietuviškai ir jas atnašaus kun. Antanas Saulaitis, Jėzuitų vienuolijos provincijolas.

x Lemonto lietuvių centro misijos valdybos suauktas susirinkimas spalio 23 d., sekmadienį, praėjo gerai ir buvo gausus. Po šv. Mišių, kurias atliko kun. L. Zaremba, dalyvavo daugiau kaip 220 žmonių ir išklausė valdybos pranešimų, išrinko tarybą ir kontrolės komisiją ateinančioms metams. Per vieną dieną buvo suaukota apie 24 tūkstančiai dol. lietuvių centrui.

x Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje užsakai prieš moterystės sakramentą eina Rimo Milačio su Karen Neal.

x „Journeys“, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos laikraštis, Nr. 5, išėjo iš spaudos. Gražiai sureduotas ir iliustruotas įvairiomis iš vienuolijos veiklos ir jubiliečių nuotraukomis. Iš pasikalbėjimo su Lietuvos gen. konsulu Vaclovu Kleiza ilgą straipsnį apie lietuvių duoda Tammy Oswald, redaktorės ses. Agnesine Dering padėjėja.

x Union Pier Lietuvių draugijos rudeninis informacinis narių susirinkimas šaukiamas spalio 29 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Gintaro vasarvietės rąstų namelio patalpose. Susirinkimo metu bus pateiktas ap-svarstyti 1988-1989 metams dr-jos veiklos planas. Kviečiami visi nariai dalyvauti. Po susirinkimo – bendri dalyvių užkandžiai.

x Lietuvių Fondui vajaus proga aukojo: \$1,000 Gediminas Naujokaitis, \$200 Bronė Pabarčienė, po \$100 Bronius ir Ona Babušiai, Kunegunda Keblinskienė, Adelė Laužikienė, Marija Noreikienė, Jonas Paronis. Prašome aukas siųsti ir lapkr. 12 d. pokyliui bilietus įsigyti LF būstinėje – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x Lietuvių Socialinių Reikalų Taryba ruošia iš-vyką į cirką (Ringling Brothers and Barnum and Bailey), lapkričio 10 d., ketvirtadienį, 10:30 val. ryto Rosemont Horizon. Prašome registruotis ir užimokėti iki spalio 31 d. Soc. Reik. Tarybos raštinėje, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL. Tel. 476-2655. Autobusas išvažiuoja 9:15 val. ryto nuo Seklyčios. Bilietų kaina (įskaitant au-tobusą) \$10.00.

Kristanavičiaus fondo pirm. dr. Robertas Vitas įteikia Pedagoginio lituanistikos instituto direk. Stasei Petersonienei paramos čekį. Iš kairės: J. Masilionis, L. Venclauskienė, dr. J. Račkauskas, kun. J. Duoba, dr. R. Vitas, A. Bagdonas, S. Petersonienė, B. Juodelis, dr. K. Eringis ir D. Bylaitienė.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KNYGA „LITHUANIAN SASHES“ PASITINKANT

Tautinės juostos nuo gili-os senovės buvo ir tebėra neišskiriama mūsų buitinio gyvenimo dalis. Jomis puošiamė save ir savo aplinką, jas dovanojame sveikinant, sutinkant ar išleidi-džiant mums artimus ir brangius asmenis. Ypatingą vaidmenį juostos turėjo senovinių vestuvių apeigose. Jaunoji iš-ausdavo ir juostomis apdovano-davo visus vestuvių dalyvius. Panaudojant juostas, labai dažnai šių dienų lietuviškose vestuvėse yra šokamas gražus vestuvinis šokis „Rezginėlė“.

Apie lietuvių tautinių juostų reikšmę, paskirti ir simbolinę vertę galima sužinoti knygoje „Lithuanian Sashes“, kurią nuosekliai ir moksliskai pa-ruošė dailininkai Anastazija Tamošaitienė ir Antanas Tamošaitis. Šios plačios apimties, gausiai ir gražiai iliustruotos ir Lietuvių Tautodailės instituto išleistas knygos pristatymą visuomenei š.m. spalio 8 d. Balzeko kultūros muziejaus Gintaro salėje suruošė Chicago Lietuvos Tautodailės institutas, kuriam sumaniai vadovauja energinga pirmininkė Vida Rimienė.

Svečiams susėdus prie lietuviškos audinių ir rudens gėlėmis papuoštų stalų, pirmi-ninkė supažindino su dail. Anastazija Tamošaitiene, in-stitutui pradininke Aldona Veselkiene ir menotyrininke Viktorija Matranga. Joms vi-soms buvo prisegtos gėlės. Po įdomiai ir gerai paruošto Vikto-rijos Matrangos supažindinimo su knyga buvo pakviesta apie lietuvių juostų dailę kalbėti dail. Anastazija Tamošaitienė.

Prelegentė prisipažino, kad jos tikroji lietuvių juostų mokykla – tai pasisemtos žinios iš šimta-mečių sodžiaus audėjų, sutiktų kelionėse po nepriklausomą Lietuvą. Raštuotų juostų dailę vertinama ir apibūdinama pagal motyvus, kompoziciją bei savitas spalvas. Juostų audėjos – menininkės ypatingą dėmesį kreipė į motyvų apipavidali-nimus, jų stilizaciją ir sugrupa-

x Vida Momkutė ir Jonas Paronis (ne Č. Rukuiža, kaip buvo rašyta) tvarkys šviesas per Dainavos „Lietuviškų Už-gavėnių“ pastatymą spalio 30 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Gabija Petrauskienė, To-ronto, Ont., Kanada, visuomeni-ninkė, PLB valdybos narė ryšiams su kraštais ir lietuviš-ka spauda, atsiuntė 20 dol. auką su laiškų, kuriame rašoma, kad lietuviškos spaudos finansinis stovis nėra pavydė-tinas. Nuosirdus aciū už auką ir laiškutį.

x Alberta G. Astrai-tė-Singh, C.P.A., San Francis-co, Cal., mūsų garbės prenu-meratorė, bendradarbė, pratęsė prenumeratą, grąžino laimėji-mų šakneles ir dar pridėjo 60 dol. dienraščio paramai. Nuosir-dus aciū.

x V. Mikalonis, San Dimas, Cal., pratęsė prenumeratą, pa-keitė „Draugo“ siuntinį adresa, pridėjo 30 dol. auką su prierašu „Siunčiu 100 dol. čekį, o kas viršaus – auka spaudos palaikymui“. V. Mikalonį skelbiame garbės prenumerato-riumi, o už auką labai dėkojame.

x DIDELIS KAUKIŲ BA-LIUS (Halloween) įvyks šį penk-tadienį, spalio 28 d. Playhouse svetainėje. Išvaizdą „persi-tvarkyti“ neįpraloma, bet rekomenduojama, nes progresy-viausia kaukė pelnys premiją. Muzikinę programą, „Saba-niauskas ir Madonna Holly-wood'e“, atliks Vyto B. Ateikite – pasilinksminsite!

vimą. Iš paprasto, kuklaus rašto išsivystė ir išaugo daugiarasės, įvairiarasės ir simtrašės juos-tos. Silku rinktos juostos ir jų gausa Lietuvoje nuskurdino juostų lobyną. Tad naujas juos-tas audžiant, labai svarbu nenukrypti nuo senovinių raš-tų, spalvų ir žaliavos.

Dail. Antanas Tamošaitis juostų audimą stebėjo dar šio šimtmečio pradžioje. Būdamas gimnazijoje, jis rinko ir piešė raštus, kad jo seserys, juostų audėjos, turėtų didesnį pasi-rinkimą. Studijuodamas dailę Kauno Meno mokykloje, dail. A. Tamošaitis papildė savo juostų rinkinius iš Dailės draugijos, Kauno Miesto muziejaus ir M. K. Čiurlionio galerijos rinkinių, o vėliau iš jo vadovaujamų keliučių ir ekspedicijų po įvai-rias Lietuvos sritis ir vietoves.

Dail. Antano Tamošaitio meilės ir pasiaukojimo lietuvių liaudies menui dėka, teigė dail. Anastazija Tamošaitienė, mes šiandien švenčiame knygos „Lithuanian Sashes“ atspau-dimą ir su ja supažindinimą.

Prelegentei Chicago skauti-nikių draugovės vardu padėką išreiškė ir puokštę gėlių įteikė Zuzana Juškevičienė. Juostų audimas yra puoselėjimas ir net privalomas lietuvių skautu-avimo programoje.

Kas nenorėjo tuoj pat vaišintis užkandėliais ir skanėstais, galėjo stebėti dail. Antano Ta-

Chicago Lietuvos Tautodailės instituto surengtame dail. Tamošaitių knygos „Lithuanian Sashes“ supažindinime, dail. Anastazija Tamošaitienė ir Viktorija Matranga apibūdinus šią knygą.

Nuotr. J. Tamuličia

mošaičio paruoštą vaizdajuostę „Lietuvių juostos“ arba gerėtis keliaujančia senovinių ir šiuolaikinių juostų paroda.

Akys svaigo ir galva sukosi nuo juostų margumo ir įvai-rumo. Matėm juostas apvalias pintines ir dvinytes linines. Vienos buvo pintos ripsu ar kaselemis, kitos – dvinytai ar miliškai. Vilnietišku juostų rinkinyje buvo keturnyčių diminių, įrinktinių bei pinučių rinkinių. Džūkijos rinkinių juostų raštai pavadinti sukinėliais, sietytais, žirgeliais, ožragėliais. Kaišytinės – žvaigždutėmis, dobilėliais ir spyglieliu raštais. Kapsų juostos rinktos erkėtukais, pusrožė-mis, trikampėliais. Zanavykų – saulėraščiais ir vėžio raštais. Įdomūs buvo Mažosios Lietuvos rinktinės ristuvas ir žemaitijos vytinė bei keliaraštis, austas ripsu.

Šiuolaikinių juostų rinkinys daugiausia skyrėsi spalvų ryš-kumu. Šias dailias juostas išau-dė Birutė Arčišauskienė, Violeta Fabianovich, Catherine Kaihatsu-Guras, Juozas Jasū-nas, Daina Kojelytė, Rasa Veselkaitė-Krase, Lydia Liepi-naitienė, M. Kati Meek, Aldona Rauchienė, Vida Rimienė, Ilona Rūbienė, Audronė Tamulienė, Aldona Underienė, Kristina Vaičikonienė ir Aldona Veselkienė.

Chicago Lietuvos Tautodai-lės institutas savo darbais ir renginiais visuomet stebino ir žavėjo lankytojus. Tad šioms darbininkėms – audėjomis pri-klauso mūsų padėką ir pagarba. Kas gi kitas, jei ne jos, yra mūsų tautodailės kračio vaidilutės?

Ritonė Rudaitienė

PRAPLĖSTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO KABINETAS

Dr. Dalia Petreikytė, kuri aktyviai dalyvauja visuose dantų gydytojų seminaruose, vykstančiuose kas mėnesį ar dažniau, išvyksta į Paryžių vykstantį tarptautinį seminarą, skirtą paskutiniams medicinos laimėjimams, ypač panaudojant laserį.

Dr. Petreikytės įsteigtas nau-jas dantų gydymo kabinetas, kuriame dirba 5 dantų gydy-tojai, šiomis dienomis praplėstas dar dviem naujais skyriais. Periodontologijos skyriuje atlie-kamos burnos kaulų ir smegenų operacijos ir ortodontologijos skyriuje – iškrūpsiu, kreivai išaugusių dantų ištaisymas. Dr. D. Petreikytės dantų kabinetas prieš kurį laiką buvo perkeltas į naujus namus, architektū-riskai specialiai išplanuotus. Visuose dantų gydymo kabine-tuose įrengti moderniški, pasku-tinių medicinos išradimų in-strumentai. Džiugu, kad be pro-fesinio darbo, mokslinio siekimo, ji yra aktyvi skautė akademikė, buvusi pirmininkė.

— k.

MIRUSIEJI LAUKIA GYVŲJŲ MALDOS

Nuo senų laikų lietuviai su maža išimtimi yra šalininkai misticizmo ir tiki paslaptin-gomis antgamtinėmis jėgomis, su kuriomis galima bendra-darbiauti. Tad nenuostabu, kad mirus šeimoms nariui ar vienišam asmeniui, pagal tikybinius nuo-status meldžiamasi bažnyčioje, o po to namuose meldžiamasi, tai tėvų bei prosenelių graži tra-dicija – gedulo pietūs pagerbti mirusį. Visa tai rodo tautos aukštą dvasinį stovį, kuris igitas iš stambeldystės laiku, o tas garbinga, nes gyvenimišku požiūriu kilnu, gražu ir pras-minga.

Ir štai trylikos metų liūdno-s mirties sukaktis, dantų gyd. Rožės Tijūnienės-Paurytės, spalio 16 d. Jėzuitų koplyčioje buvo nuosirdžiai malda prisimin-ta, dalyvaujant gražiam būriui

artimųjų. Šv. Mišias už a.a. Rožės ir sūnaus Vytauto sielą atnašavo kun. P. Daugintis, auką nešė S. ir J. Užupiai. Prie altoriaus buvo padėta gyvų gėlių graži puokštė, tai pagar-bos ir skaisčių jausmų pareiš-kimo ženklas. Maldas skaitė V. Vasiukevičius.

Pamaldų metu, kurių kilmin-gumą padidino gražiu giedojimu solistė G. Mažeikienė, atlik-dama giesmes Ovos omnes, Duboy ir Anapūs Saulės. Kaip ir visuomet solistė atliko gie-dojimą žavingai ir tą žavesį di-deliu pasisekimu perteikė pamaldų dalyviams, kas su-jungė gyvuosius su mirusiais bendru mistiniu gyvenimu. Vargonais akompanavo muzikas M. Motekaitis, kuris giedojimą papildė iki retai gir-dimos bažnyčiose meno aukš-tumos. Tuo pačiu pamaldų daly-viai pergyveno didesnę dvasinį maldos pakilimą. Tikriausiai ir mirusieji džiaugiasi tokia sub-tilia malda, kuri buvo nešama į Aukštąsias, prašant Dievo gailėstingumo.

Pamaldoms užsibaigus daly-viai buvo pakviesti užkan-džiams Jaunimo centre prie ka-vinės esančioje jaukioje patalpo-jė. Visiems susėdus ir kun. K. Kuzminskui sukalbėjus maldą ir palaiminus valgius, pradėta pakilioje ir rimtoje nuotaikoje stiprintis šeiminių Stai-tienės pagamintais gardžiais valgiais. Kas be to, mielas V. Vasiukevičius apėitui sustip-rinti parūpino ir tauresnį gėri-mėlį, o tuo pačiu išliko pokalbiai įvairiais klausimais, ypač apie Lietuvoje nenumatytus įvykius ir būsimas pasekmes.

Tenka paminėti, kad apie esančius nekaltėta ir gerai pa-daryta, nes mes vieni kitus ge-rai pažįstame, o jų nuveikti dar-bai žinomi. Lietuvoje sakydavo, kad auksas ir pelenuose žiba. Tad pasisvečiavimas ir asmeni-ki pasikalbėjimai buvo nuosir-dūs ir skaidrūs savo apimtyje. Esame paveldėję iš tėvų ir prabočių daug gerų savybių, tai viena iš tų kilnių dorybių, be maldų, yra auksa su gerais dar-bais kitiems, ypač lietuviškiems reikalams. Tad prisiminkime mirusius ir melskimės už juos, o jie gavę dangaus malonę, už-tars mes pas Dievą, kad numirę galėtumėm susitikti ir gyventi amžinuoju gyvenimu Viešpa-tyje. Tad būkime verti savo gar-bingų senelių palikuony.

Pabaigai padėkos žodį tarė J. Tijūnas, giliai susijaudinęs dėkojo kun. K. Kuzminskui, solistei G. Mažeikienei už gražų giedojimą ir visiems pamaldų dalyviams už suteiktą prieteliš-ka paguodą šioje valandoje. Mi-rusieji tikriausiai mūsų mato ir dėkoja, prašydami mums gausių malonių.

Užbaigus nepaprastai gražų mirusių paminėjimą ir jų pa-gerbimą, išsiskirstė pilni kilnių jausmų ir prieteliška meile vieni kitiems.

Dalyvis

PAGERBIA ŠV. IGNATO MOKYKLĄ

Istorinių paminklų apsaugos institucija paskyrė garbės žymenį jėzuitų Šv. Ignato mo-kyklai, 1076 W. Roosevelt Rd., Chicagoje už ypatingą pastato atnaujinimą. Visose JAV tokį žymenį gauna tik penkiolika, o Šv. Ignato mokykla Illinois vals-tijoje pagerbta vienintelė. Mokyklos rūmai statyti 1870 m. Atnaujinimo projektas pradėtas 1983 m., numatant surinkti 4.5 mil. dol. Jei tai pilnai pavyks, Mae Candies bendrovė pažadėjo paaugoti dar milijoną dolerių.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.